PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Kanados Kolekcija

Nr. 340 ANTRADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 20, 1939, TORONTO, ONTARIO METAI VIII

JAPONAI PUOLA ANGLUS KANADOS APGINKLUOTI

Jų Kulkos, Ginklai iš Kan. Metalo

OTTAWA, Ont. — Kulkos japonų šautuvuose, kurie atsukti į alkanus Tientsino gyventojus ir anglų kareivius, padarytos iš Kanados metalo. Šautuvai ir kiti karo įrankiai taipgi veikiausiai pagaminti iš kanadiškos medžiagos.

Kad gali būti taip, rodo sekantis faktas. Japonai 1938 metais Kanadoj pirko už $27,149,-025, $5,000,000 daugiau, negu 1937 metais. Daugiausia, žinoma, pirko kariškos medžiagos.

Japonai Kanadoj perka nikelį, seną geležį ir kitus metalus, reikalingus amunicijai ir kariniams įrankiams.

Tuo pačiu laiku Kanados importas iš Japonijos padeda japonų karui iš kitos pusės. Iš Kanados gautais pinigais jie arba apmoka už Kanadoj pirktus metalus, arba perkasi jų daugiau kitose šalyse.

Suvienytos Valstijos, kurioms taipgi gresia japonų pavojus, japonams parduoda dar daugiau, negu Kanada.

Mergina Nušoko 10 Aukštų Žemyn, Bet Išliko Gyva

DETROIT. — Jauna mergina, praradus skrybėlių čekiuotojos tarnybą Čikagoj, atvyko į Detroitą, išsirendavo Palmett viešbutyje kambarį ir iš ten tyčia metėsi žemyn pro langą iš dešimto aukšto, bet nusižudyti nepavyko, nes pataikė ant mažo gėlių darželio. Tačiau atsimušant į žemę įlūžo merginai keli šonkauliai ir ranka.

Ta 21 metų mergina dabar gali ligoninėje ir pasakoja, kad krisdama žemyn išpradžių jautėsi, kaip važiuojant smarkiai žemyn pleškančiu traukinėliu, kol pagaliau prarado sąmonę. Žudėsi del to, kad viduriuose auga koks tai skaudulys, o operacijai neturėjo pinigų. Sako, kad šis įvykis ją pamokinęs, todel daugiau žudytis nemėginsianti.

Nazių Kariuomenė Traukia Lenkų Pasienin

ZILINA, Slovakija, Birželio 19. — Nazių kariuomenė per Slovakiją traukia linkui Lenkijos pasienio. Apskaičiuojama, kad per šį miestą perėjo virš 20,000 vokiečių armijos. Pačiam mieste apsistojus karinė nazių misija su 3 generolais priešaky.

Nazių rėžimas įsakė Slovakijos valdžiai pradėti tiesti karinius kelius linkui Lenkijos rubežiaus. Slovakijos fabrikai esą užimti gamyba amunicijos del vokiečių.

LISABONA, Portugalija, Bir. 19. — Po 23 valandų kelionės Pan-American Airways linijos 6,000 arklių pajėgos didžiulis kliperis šiandien nusileido ties Lisabona Tagus upės žiotyse, o paskui iš čia išskrido į Marseles miestą, esantį už 1,055 mylių.

Dvidešimt metų Lietuvos šauliams. Šį pavasarį sueina 20 metų nuo Lietuvos Šaulių Sąjungos įsikūrimo. Prasidėję iš kelių žmonių ratelių Kaune, kurie dar 1919 m. žiemą pradėjo pratintis vartoti ginklą, šauliai greitu laiku susiorganizavo įvairiose Lietuvos dalyse ir jau pirmaisiais metais aktingai stojo į kovą greta kariuomenės ginti savo žemės laisvę nuo skaitlingų priešų. Šiandien Šaulių Sąjunga apima plačiausius Lietuvos gyventojų sluoksnius ir yra galinga mūsų kariuomenės talkininkė. Besirengdamos visuotinam suvažiavimui, kuris įvyks birželio 24-26 d. Kaune, Šaulių rinktinės apskričiuose šiuo metu daro savo jubiliejinius suvažiavimus, kuriuose lankosi aukštieji kariuomenės vadovybės asmenys ir skaitlinga visuomenė, ta proga gausiai aukodama savo šauliams ginklų. Sunkvežimiuose sukrauti visuomenės šauliams paaukoti ginklai, kariuomenės vadas gen. Raštikis (viduryje), Šaulių Sąjungos vadas pulk. Saladžius (dešinėj) ir Raseinių apskr. komendantas pulk. Liormonas apeina šaulių eiles. Naujai įstoję šauliai priima priesaiką.

"DANCIGAS BUVO LENKŲ IR BUS," SAKO JAUNI LENKIJOS ŪKININKAI

GOEBELSAS NAZIUS UŽTIKRINO, BET LAIKO NEPASAKĖ

DANCIGAS, Birželio 19. — Minia dancigiečių, šaukdama "Mes laukiam Fiurerio," išleido iš Dancigo propagandos ministerį Paulių Goebelsą, kurs buvo atvykęs kurstyti nazių prieš lenkus.

Per abi savo kalbas Goebelsas nepasakė, kada Dancigas bus prijungtas prie Vokietijos, nors pabrėžė, jog jokia diplomatija jų nesulaikys nuo užsibrėžtų planų.

Operacijomis Kovos Prieš Širdies Ligas

MONTREAL, Birželio 19. — Jaunas montrealietis chirurgas Mercier Fauteux, šiandien nurodė Kanados medikų asociacijai, kad operacijos keliu prašalinant karonarinę arteriją pasekmingai išgydoma širdies liga, vadinama angina pectoris, kuri daugiausia agonizuoja širdį.

Daktaras Fauteux nurodė, kad šiandien Montrealo laboratorijose, be koronarinių arterijų, svarbiausiųjų širdies saitų, gyvena 50 šunų ir vienas žmogus, tačiau šunės ir žmogus esą visai normalūs.

Jis tobulino tos operacijos būdą per kelis metus. Išpradžių, kuomet šuniui tiesioginiai išpiaudavo tą arteriją, gyvulys staiga nugaišdavo. Vėliau operaciją ištobulino.

BATA NORI STATYTI ČEVERYKŲ FABRIKĄ ONTARIJOJ

TORONTO, Ont. — Jeigu Kanados valdžia sutiks įsileisti nekuriuos specialistus, tai Čekoslovakijos čeverykų gamybos kompanija Bata steigs fabriką Ontarijoj, netoli Trentono, paskelbė Thomas Bata, kompanijos viceprezidentas.

Tie specialistai, daugiausia inžinieriai, Kanadoj apsistotų tik laikinai, kol kanadiečiai išmoktų juos pavaduoti.

Mašinerija randasi Montreale. Ji į Angliją iš Čekoslovakijos buvo atgabenta orlaiviais, pora dienų prieš nazių įsiveržimą.

Savo Rezoliucijoj Jie išreiškė Didelį Pasiryžimą Kovoti Už Prijungimą Prie Lenkijos Rytų Prūsijos ir Silezijos Žemių

VARŠUVA, Birželio 19. — Šiandien Lenkijos autoritetai įsakė išdeportuoti iš Lenkų jūros distrikto prie Dancigo tris turtingus vokiečius žemvaldžius, kaip antilenkiškus elementus.

Jaunų Lenkijos ūkininkų susirinkimas Varšuvoj pavirto antivokiška demonstracija. Jie pareiškė, kad "Dancigas buvo ir bus Lenkijos miestu."

Priimtoj rezoliucijoj jauni ūkininkai išreiškė griežtą pasiryžimą kovoti už prijungimą prie Lenkijos Rytų Prūsijos ir vokiečių Silezijos.

Lenkų Sąjunga Vokietijoj įteikė vidaus reikalų ministeriui Wilhelmui Frikui protestą reikalaujantį sulaikyti lenkų persekiojimą.

Lenkų laikraštis Warszawski Dzienik Narodowy apie tą memorandumą rašydamas pareiškė:

"Teisybė, kad vokiečių mažuma Lenkijoj yra varžoma, bet mūsų represijos neprilygsta prie nazių. Civilizuota šalis, verta to vardo, niekaip negalėtų pasekti nazių pavyzdį."

KAUNAS. — Baltijos valstybių kongresas priėmė eilę rezoliucijų bendro veikimo klausimais.

MELO DETEKTORIUS SUSEKĖ, KAD VAIKĄ PRIGIRDĖ MOTINA

FREMONT, OHIO, Birželio 19. — Iškarto Mrs. Velma Fink, 22 metų amžiaus motina 10 savaičių sūnaus, rasto įmesto į upelį, aiškino, kad jos sūnelis buvo pavogtas piktadarių.

Bet kuomet ji buvo apklausinėta prie jos prijungus melo detektorių, pasirodė, kad tai melas. Tuomet ji prisipažino, kad ji pati vaiką prigirdė.

Baisus Tornadas Sugriovė Minesotos Valst. Miestelį

ANOKA, Minesota, Birželio 19. — Vakar po pietų šiame miestelyje, esančiame Mississippi upės paupyje, siautė baisi vėsula, vadinama tornadu, kuri it kokia baisi šluota nušlavė dvi bažnyčias, masonų salę, sutraukė telefono ir elektros linijų laidus, nušlavė 250 namų, 11 žmonių užmušė ir apie 200 sužeidė.

Žuvusiųjų ir sužeistųjų skaitlinė dar nėra galutina, bet manoma, kad bus apie tiek. Minesotos gubernatorius pasiuntė į Anoką daug nacionalės gvardijos narių ir policijos, kuri ieško po griuvėsius daugiau aukų.

Baisusis tornadas prasidėjo už kelių mylių nuo Mineapolio ir su didžiuliu ūžimu nuūžė į šiaurę. Kas pakliuvo ant kelio, viską naikino — lūžo namai ir medžiai lyg žmogaus užmintos degtukų dėžutės. Vienoje vietoje tornadas su šaknimis paėmė didžiulį medį ir teškė į už 50 jardų stovintį namą. Kitoje vietoje tornadas pagriebė su keturiais žmonėmis riedantį automobilį, jį nusviedė 200 jardų, sumalė automobilį ir visus keturis žmones užmušė.

Tornadas, kuris ėjo siauru ruožtu, palietė ir nekuriuos kaimus, bet už vis daugiausia Anoka miestelį, turintį 5,000 gyventojų. Apskaitliuojama, kad čia padaryti nuostoliai sieks pusę milijono dolerių.

Tornadas su juodu debesiu atrodė lyg kokio baisūno uodega.

PALESTINOJ VIENA BOMBA UŽMUŠĖ 18 ARABŲ

JERUZALĖ, Birželio 19. — Haifa miesto rinkoje, netoli 20 milijonų dolerių vertės uosto, sprogo didelė bomba, kuri 18 arabų užmušė ir 45 sužeidė.

Dvidešimts iš sužeistųjų taipgi randasi labai rimtoj padėtyj.

NAZIŲ BOMBA SUŽEIDĖ 39 ŽYDUS

PRAGA, Birželio 19. — Tirščiausia apgyventame Pragos kvartale, žydų kavinėj sprogo nazių padėta bomba, kuri sužeidė veik visus kavinėje valgiusius žmones, 39 žydus.

Vienam vyrui ir moteriai bomba nutraukė po koją. Kiti septyni taip pat mirtinai sužeisti, o trisdešimts gal pasveiks.

Moravijos-Bohemijos "protektoriai" — Vokietijos naziai sako, kad šį baisų darbą galimai atliko jiems simpatizuojanti čekai, todel nieko nearečtavo.

Nuskendo Francijos Submarinas su 71 Jūrin.

Saigon, Francijos Indo-Chinija, Birželio 19. — Francūzų laivyno bazės oficialai paskelbė, kad išgelbėti submariną Phenix ir jo įgulą iš 71 nėra jokios vilties.

Submarinas pereitą ketvirtadienį laike praktikų pasinėrė ir nebeiškilo. Buvo pradėta graibyt po Can Ranch įlanką, bet nepavyko surasti.

Yra manoma, kad sabotažo darbas.

Tai jau trečia tragedija su submarinais.

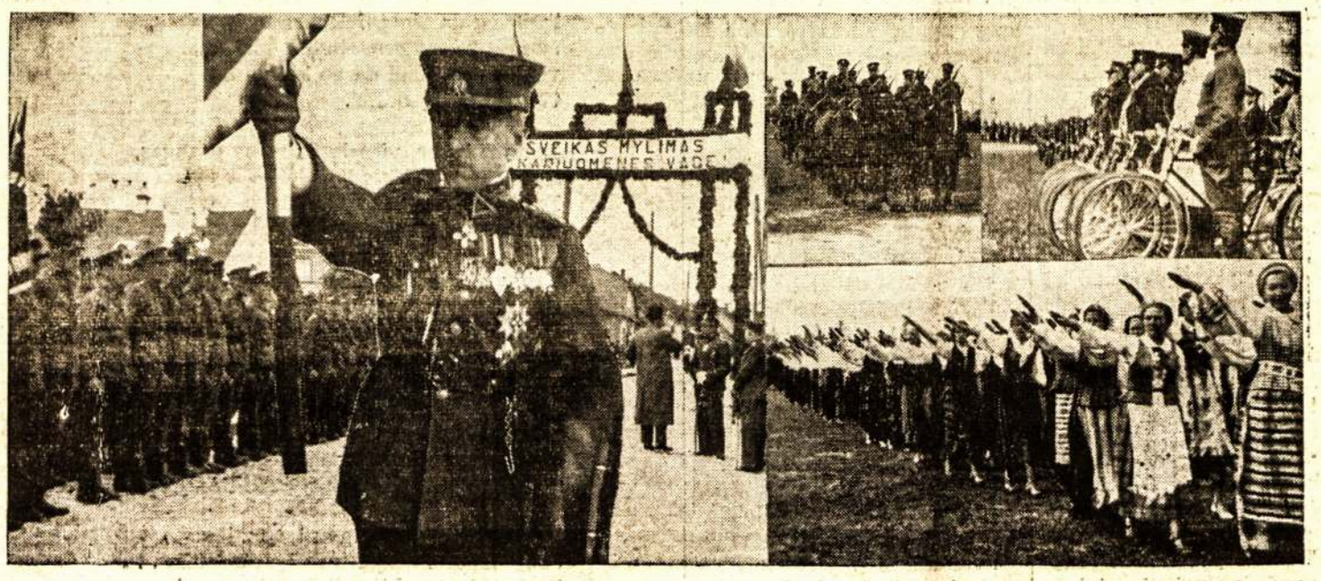

Šaulių rikiuotės, kariuomenės vadas gen. Raštikis įteikia vėliavą. Šauliai raiteliai, dviratininkai ir tautiškais rūbais pasipuošusios raseiniškės šaulės. Kaip matote, ir Lietuvoj yra tokių, kurie nesigėdina sveikintis hitlerišką.

Japonai Žada Aptverti Juos Elektr. Vielom

LONDONAS, Birželio 19. — Pranešimai iš Tientsino sako, kad Britų autoritetai planuoja visas moteris ir vaikus išvežti, kad netektų badauti. Mat japonai planuoja Britų ir Francūzų koncesijas aptverti elektrikuotomis vielomis, kad negalėtų praeiti nei kareiviai, nes šiandien kareiviai parsivežė 7 sunkvežimius maisto del Britų kolonijos gyventojų.

Japonų užpuldinėjimai ant anglų, neišskiriant nei moterų, vis dažnėja.

Čemberlenas parlamente pareiškė, kad Britų valdžia tikisi konfliktą likviduoti ant vietos. Visuomenė, žinoma, reikalauja griežtų priemonių prieš japonus, užblokadavusius anglų koncesijas.

Anglijos Firmos Perka Japonijos Žuvis

LONDONAS, Birželio 19. — Nežiūrint Anglijos grasinimų Japonijai ekonomine blokada, pranešama, kad tūlos Anglijos firmos derasi su Japonijos agentais del 680,000 dėžių japoniškos konservuotos žuvies, salmono.

Už parduodamą žuvį anglai sumokėsią japonams 8,750,000 dolerių.

KANADA NEPATENKINTA

OTTAWA, Birželio 19. — Kanados valdžios radio kalbėtojas, kalbėdamas apie Anglijos firmų derybas su japonais del žuvies, išreiškė tomis derybomis nepasitenkinimą.

Tokia prekyba užduos Kanados žuvų firmoms smūgį. Britų Kolumbijoj liepos 1 dieną prasidės salmono žvejyba, todel Kanada per porą mėnesių lengvai gali aprūpinti Angliją žuvimis.

Mokėtų $10,000, Kad Tik Išbėgti iš Savo Tėvynės

SUDBURY, Ont. — Ką reiškia nazių režimas, galima matyti iš sekančio atsitikimo.

Mrs. P. Janecka, kuri šiomis dienomis atvyko pas savo vyrą, gyvenantį Sudbury, pasakoja, kad jai už tikietą siūlę iki 200,-000 korunų (apie $10,000). Bet ji nepardavus. "Aš buvau laiminga, kad galiu išvykti," pareiškė ji.

Tikietą jai pasiuntė jos vyras. Nazių valdomoj šalyj jų gauti negalima nei už didelius pinigus.

NUO KARALIAUS LAIVO NUPUOLĖ JŪRININKAS

EMPRESS OF BRITAIN, Birželio 19. — Beuždenginėdamas gelbėjimosi laivelius praeitą šeštadienį nupuolė nuo šio laivo 23 metų amžiaus jūrininkas Batts ir paskendo Atlanto bangose.

Laivas, kuriuomi grįžta į Angliją karalius, sustojęs ieškojo, bet nesurado. Karalius pasiuntė jūrininko tėvams užuojautą.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

Del Tos Garantijos Pabaltijo Valstybėms

Šiuo laiku plačiai argumentuojama del Sovietų Sąjungos reikalavimo garantijos Pabaltijo valstybėms, kas atrodo dabar yra priežastimi nusitęsimo derybų tarp Sovietų Sąjungos ir Anglijos antiagresinio fronto sudarymo klausimu. Kadangi prieš tas garantijas stojančių tarpe yra ir lietuvių, negalima praeiti pro šalį to klausimo nors kiek nuodugniau neišnagrinėjus.

Vyriausiu argumentu prieš Sovietų siūlomą garantiją Pabaltijo valstybėms yra tas, kad tos garantijos priėmimas reikš netekimą savistovumo, kad tos valstybės liks kaip ir protektoriatu kitų valstybių. Prie to dar sakoma, kad priėmimas tų garantijų užrūstintų Vokietiją. Pažiūrėkim, kiek tie argumentai verti.

Pirmiausia pakalbėkim apie tai, ar tų garantijų priėmimas reikštų netekimą savistovumo. Kaip žinome, Anglija ir Francija tokias garantijas jau prižadėjo daugeliui valstybių. Anglija garantavo Graikijos ir Rumunijos nepriklausomybes. Tuo pačiu laiku Anglija pareiškė, kad pasikėsinimas ant Lenkijos nepriklausomybės reikš karą ir prieš Angliją. Bet gi ar tos valstybės jau neteko savo savistovumo? Visai ne.

Sovietų Sąjungos siūloma garantija nieko bendro neturi su Hitlerio duota garantija Slovakijai. Sovietų reikalavimas, kad Anglijos, Francijos ir Sovietų Sąjungos blokas garantuotų Pabaltijo valstybių nepriklausomybes nestato toms šalims jokių sąlygų. Jos palieka pilniausiai savistovias. Jos gali tvarkytis taip, kaip joms patinka. Sovietai nesiūlo, kad tų šalių jėgos ar resursai būtų pavesti sąjungininkų kontrolei. Jie stato tik vieną sąlygą, tai yra, kad antiagresinis blokas tuojaus stotų tų valstybių ginti, jei kuri nors šalis užpultų. Kitais žodžiais tariant, siūloma veikti tik agresijai pasireiškus.

Teisybė, agresijai pasireiškus gal nebus galima apsieiti neįsileidus sąjungininkų jėgų. Bet ir čia jokio painumo nėra. Jeigu priešas jau veržiasi su tikslu užkariauti, geriau įsileisti draugingų šalių jėgas, norinčias padėti apsiginti. Kad draugingų valstybių jėgos atsisakytų apleisti šalį po karo, nėra jokio pavojaus. Bet kad priešo laimėjimas reikštų nepriklausomybės netekimą, tai ir mažam vaikui aišku. Nelaimei ištikus žmonės griebiasi net ir skustuvo. Gi draugingų valstybių talka nebūtų joks skustuvas.

Bet reikia manyti, kad agresija būtų visai neįmanoma, jei Anglija, Francija ir Sovietų Sąjunga sudarytų stiprų antiagresinį frontą ir pasisakytų, jog jos garantuoja ir Pabaltijo valstybių neliečiamybę. Reikia atminti, kad su šia sąjunga eitų Lenkija, Turkija, Rumunija ir dar kitos valstybės. Ji gautų paramą ir iš Kanados ir Suvienytų Valstijų.

O jeigu agresija nebūtų įmanoma, tai tuomet nereiktų bijoti ir Vokietijos ar kurios nors kitos valstybės grumojimų. Dabar, kuomet nėra jogio antiagresinio fronto, reikia bijoti, nes Vokietijos sutartys su Pabaltijo valstybėmis neturi jokios reikšmės. Vokietija buvo garantavus, jog Sudetiją gavus prie Čekoslovakijos daugiau nebesikabins. Ar ji ištesėjo? Dabar eina gandai, kad Vokietija rengiasi Čekijos protektoriatą visai panaikinti prijungiant ją prie Vokietijos. Taip pat eina gandai, kad Vokietijos naziai taikosi pasigrobti ir Slovakiją, kuri iki šiam laikui buvo neva nepriklausoma. Panašiai bus padaryta ir su Pabaltijo valstybėmis, kai ateis laikas. Tą Sovietai gerai numato.

Ar būtų kam vertas antiagresinis frontas, jeigu jis būtų sudarytas be užtikrinimo Pabaltijo valstybių neliečiamybės? Jis būtų niekam nevertas. Jis negalėtų būti vadinamas antiagresiniu, nes jis nieko nedarytų, jei kas nors pultų ant Pabaltijo valstybių, kurios stovi agresijos kelyje. Ar nebūtų juokinga, kad didžiulis antiagresinis frontas stovėtų rankas susikišęs, o Vokietija su Italija draskytų Pabaltijo valstybes? Jeigu anglai ir francūzai reikalauja ginti Rumuniją, Lenkiją ir kitas valstybes, tai jie turi prižadėti ginti ir Pabaltijo valstybes. Kitaip bus ne antiagresinis frontas, o Anglijos ir Francijos interesų gynimo frontas.

Kas liečia Pabaltijo valstybių valdžių pareiškimus, jog jos tokios garantijos nereikalauja, galima pasakyti sekančiai: arba jos tą sako bijodamos Vokietijos nazių, arba būdamos Čemberleno ar Vokietijos nazių pakalikėmis, nepaisančiomis kas atsitiktų su jų šalių nepriklausomybėmis. Galimas daiktas, kad ir Pabaltijo valstybėse yra Hachu ir Tisų. Galimas daiktas, kad nekurie Pabaltijo valstybių vadai dar nepasimokino iš Šušnigo ir kitų. Bet reikia manyti, kad vyriausia priežastimi yra baimė. Kadangi yra abejojama Čemberleno širdingumu, o tam yra daug pamato, nenorima išsišokti. Dabartiniu laiku toks išsišokimas gali brangiai kainuoti. Bet jeigu tokia sąjunga susidarytų ir Pabaltijo valstybių nepriklausomybę garantuotų, tuomet viskas greitai pasikeistų. Sovietų užsispyrimas, atrodo, turi pamato. Laukti, kad tos valstybės išanksto kokių nors garantijų reikalautų, visai negalima. Nes dabar nėra užtikrinimo, kad Vokietijos ir Italijos agresija būtų sulaikyta. Čemberlenas ir kiti sušilę darbuojasi, kad suorganizuoti kitą Muncheną, kad priversti Lenkiją Vokietijos reikalavimus patenkinti. Bet kad tų šalių žmonės laukia tokios garantijos, negali būti jokios abejonės. Juk kaip dieną yra aišku, jog agresijos pavojus didelis. Pavyzdžiui, Lietuvos valdžia šaukia žmones aukuoti ginklų fondui, ragina stoti į šaulių sąjungą. Visuose Pabaltijo kraštuose yra kalbama dieną ir naktį apie pavojų. Iš kur tas pavojus grumoja — visiems gerai žinoma. Taipgi gerai žinoma, kad prieš jį atsilaikyti be talkos nebus galima. Visur viešpatauja viltis, kad kas nors įvyks, kas ir tų šalių nepriklausomybę nuspręs. O tuo įvykiu gali būti ne kas kitas, kaip tik antiagresinis frontas, apie kurį aukščiau minėjome.

Del oficialių pareiškimų mums nereiktų daug stebėtis. Valdžių atstovai bijo del tų garantijų prielankiai atsiliepti. Kiti, žinoma, kalba atvirai, nes jie yra provokiečiai. Bet jokiu būdu neleistina prieš tas garantijas kalbėti tiems, kurių negali apkaltinti. Čia turime mintyje tuos, kurie net užsienyje gyvendami piestu stoja prieš tas garantijas ir tokiu būdu padeda Čemberlenui, kuomet turėtų kelti opiniją prieš Čemberleną, kaip antiagresinio fronto trukdytoją.

Kur dabar?

APŽVALGA

Ponai Priversti Prisipažinti

Birželio 15 dienos Vilnis editoriale rašo:

Paryžiaus laikraštis Oeuvre, kurs tarnauja užsienio ministerijai, ir reiškia Georges Bonneto politiką, baisiai susinervavo po V. Molotovo kalbos SSRS parlamentui.

Tas laikraštis supykdamas sako, kad Francijos ir Anglijos vyriausybės suprantančios Hitlerio politiką ir net gi geriau už SSRS vadus, ir žinančios, kad Hitlerio valdžia **pasiryžus sutriuškinti Francią ir Angliją,** bet tai būsią tik susistiprinimui pulti Sovietų Sąjungą, del to SSRS turinti padėti Francijai ir Anglijai, priimti jų sąlygas.

Kitais žodžiais tariant, jau ir patys francūzai mato, kad Hitlerio kampanija taikoma pirma Francijai ir Anglijai.

Tačiau tie ponai per ilgą laiką manė, kad Hitleris pirma eis į Sovietų Sąjungą, nors buvo matoma, kad taip nebus.

Čemberlenas su Daladje atidavė Vokietijai Čekoslovakiją, pasunkino kovą prieš agresiją, o dabar nori įkalbėti Sovietams, kad jie sutiktų su jų planu. O tas planas yra tas, kad pastoti Hitleriui kelią tenai, kur anglams ir francūzams pavojinga, o palikti atviras duris prie Sovietų Sąjungos. Atsisakymas ginti Pabaltijo valstybes ir yra mėginimas palikti atvirą koridorių del Hitlerio linkui Sovietų Sąjungos.

Bet Sovietų Sąjungos politikai ne tokie žiopli, kad šių gudrybių nematytų.

Ir Katalikų Spauda Prieš Tautininkų Peniukšlius

Lietuvos tautininkų galios apkarpymas sudarant vyriausybę naujais pamatais davė šiek tiek drąsos prabilti prieš juos ir tiems, kurie kitais atvejais tylėjo burnas užčiaupę. Urugvajaus lietuvių laikraštis Darbas rašo, kad Argentinos ir Brazilijos lietuvių katalikų spauda dabar smarkiai kritikuoja Išvien, kurs minta Lietuvos litukais. Darbas rašo:

Argentinos lietuvių katalikų savaitraštis Šviturys pasmerkia 1926 metų Smetonos perversmą, kurs sunaikino Lietuvos demokratiją ir atidavė Lietuvą į negabių vadų rankas, kurie vedė šalį į pražūtį. Taip pat del jų galėtų jau užsidaryti atstovybės ir DULR pašalpomis leidžiami laikraščiai, nes jų pigus patrijotizmas esąs nebereikalingas.

Laikraštis Išvien, neturėdamas ką sakyti Švyturiui, tiesiog su barniais veja ji prie evangelijų. Girdi, "politika, partijos, tai ne jūsų dalykas."

Brazilijos lietuvių katalikų savaitraštis Šviesa savo straipsnyje "Pora žodžių Išvien redakcijai" dar skaudžiau juos užpuola. Išvien leidėjus vadina DULR peniukšliais, su savanaudiškais tikslais, ir kviečia juos, jei turi kiek padorumo, del patriotizmo atsisakyti nuo kas mėnuo gaunamos pašalpos. Lietuvos tautininkų partijos šeimininkavimą šalyje vadina baisiu kriminalizmu, kurio daryti niekam nevalia. Šviesa irgi kaip ir Šviturys nenori daugiau girdėti Išvien patrijotinių pamokslų, kurie yra tik tam, kad žmones stebinti tautininkų patrijotizmu.

Išvien, kaip jis pats prisipažino, leidžia "pora lietuvių," šelpiamų DULR. Jo tikslas užtarti tautininkų režimą. Pirmiau, išskyrus kairiąją spaudą, prieš Išvien pagyrus niekas neišstojo. Dabar, pasikeitus vyriausybei, prieš pradeda niurnėti ir kiti laikraščiai.

Ištikro, šerimas Lietuvos litais kurių nors laikraščių nepagirtinas. Tai jau partijinis dalykas. Valdžios pinigais tas neturėtų būti daroma. Valdžiai turėtų būti lygūs visi lietuvių laikraščiai, nežiūrint jų pažiūrų. Dabar, naujai vyriausybei pareiškus, kad visi lietuviai bus lygūs, pašalpos tautininkų spaudai turėtų būti panaikintos.

Daily Clarion Sustojo. Eis Savaitinis

Pereitą penktadienį Daily Clarion įdėjo pranešimą, kad dienraštis sulaikomas, o jo vieton bus leidžiamas savaitinis. Pranešimas sako:

Po nuodugnaus apsvarstymo visų klausimo pusių ir pasitarimo su darbininkų ir progresyvių žmonių judėjimo atstovais po visą šalį, Clarion redakcija ir administracija nutarė padaryt didelius pakeitimus, būdamos įsitikinusios kad toks pakeitimas sustiprins ir praplės progresyviškos spaudos įtaką ir cirkuliaciją.

Mes manome Daily Clarion leidimą sulaikyti su rytdienos numeriu ir jo vieton pradėti leisti populiarų apylinkės savaitraštį, kuris pasiektų daug platesnes mases žmonių, negu kad buvo galima pasiekti su Daily Clarion prie esamų sąlygų.

Naujas laikraštis del apylinkės, kurią pasiekė Daily Clarion, iš spaudos išeis ketvirtadienį, birželio 29. Bus 18 puslapių ir parsiduos po 5 centus kopija.

Mes jaučiam, kad keli apylinkiniai savaitiniai laikraščiai, ypatingai atsižvelgiant į mūsų šalies didumą ir įvairių apylinkių reikalų skirtumą, daug geriau aptarnaus progresyvių žmonių reikalus.

Taigi, kaip matote, Daily Clarion nebeišeis. Jo vieton bus leidžiamas savaitraštis. Kartu su Daily Clarion leidžiamas Clarion Weekly bus perkeltas į Winnipegą. Tokį patvarkymą padarius bus leidžiama po vieną darbininkišką savaitraštį kiekvienoj Kanados daly. Pavyzdžiui, Montreale išeis Clarte, francūziškas savaitraštis. Del Ontarijos bus leidžiamas savaitraštis Toronte. Del vidurvakarinių provincijų išeis Clarion Weekly, Winnipege. Vancouver mieste išeina Advokate, pažangios minties savaitraštis.

Tokią pakaitą padaryti privertė kelios aplinkybės. Pirmoj vietoj stovi skirtingi Kanados provincijų reikalai. Beveik kiekviena provincija turi skirtingas problemas. Tokiu būdu su vienu laikraščiu kiekvienos provincijos reikalų aptarnauti negalima.

Kita, vienam laikraščiui nepatogus ir tolumas. Kol Toronto laikraštis pasiekia Vancouver, ima kelias dienas. Geriausia turėti bent kelius, kad jie greičiau pasiektų skaitytojus.

Kuomet buvo prieita išvados sustiprinti spaudą kitose Kanados dalyse, pasirodė, kad išlaikymas dienraščio del Toronto ir apylinkės bus gana sunkus darbas. Dabar ir tai reikėjo daug aukų ir darbo, o kreipiant daugiau atydos į kitų vietų spaudą būtų reikalinga dar didesnės paramos. Iš kitų Kanados dalių bent kokią paramą gauti būtų neimanoma.

Prie to, reikia atminti, kad po didmiesčius žmonės prenumeruoti nelabai nori. Jiems geriau patinka nusipirkti vakare ar ryte ir pasiskaityti. O tokia sistema del Daily Clarion nelabai naudinga. Daily Clarion tiek daug neišsiplatina, todel sunku rasti žmones, kurie apsiimtų stovėti ant kampų ir vargti ilgą laiką del kelių desėtkų centų. Pažangios organizacijos taipgi negalėjo labai daug išplatinti, kadangi yra daug kitų darbų. Kada buvo savaitinis, tuomet buvo lengviau, nes platinimas buvo reikalingas tik vieną kartą į savaitę.

Turint mintyje, kad Kanadoj išeina daug kalbinių laikraščių, buvo prieita prie išvados, kad didesnis laikraštis vien del Ontarijos nebūtinai reikalingas, atsižvelgiant į esamas sąlygas. Matote, dabar yra daug visokių kitų kampanijų, todel laikraščio kampanijos virsta didele našta del darbininkų. Antra, padėtis kitose provincijose reikalavo daugiau atydos toms provincijoms. Su pakeitimu laikraščių publikacijos bus atkreipta lygi atyda į visas provincijas.

KZ. MALINAUSKAS

Mūsų Galia

(Eilėraštis darbo žmogui)

Iš lūšnų dūminių, ir murzinų kvartalų,
su muzika motorų, staklių, mašinų,
vis einame į didį darbo karnavalą
tėvynei laimę nešini.

Beturčiai mes, vien kūjis mūsų draugas,
ką skelia kibirkštis iš geležies ir plieno . . .
Po mūsų smūgiais trupa kietas vargas
ir suodinos metalu skamba dienos.

Taip praeitin gramzdinam juodą laiką,
su obalsiais: lūšnoj gyvent nepakanka! . . .
Nors buitį mums dusina skurdo tvaikas
ir kartais mašina suryja koją, ranką . . .

Mūs brolija — ne vienas milijonas,
pulkų pulkai pasaulį triūsu rėdo . . .
Mūs brolija — tikrasis žemės ponas,
net džiunglių pelkėse nenyksta mūsų pėdos . . .

Mūsų galia — ne pagyrai, ne mitas —
dangoraižiais dangaus mėlynę remiam . . .
Saulėtekin pasukti gali žemę! . . .
Mūsų galia — ryžtumo dinamitas.

(Mūsų Janimas)

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

Klausimas: — Ar galima Manitobos provincijoj apsivesti civiliai, be bažnytinių ceremonijų?

J. J.

Winnipeg, Man.

Atsakymas: — Civilinės vedybos Manitoboj skaitomos legalėmis, jeigu jos būna atliktos pas apylinkės teismo teisėją, viešam teismo posėdy. Ceremonijos turi būti atliekamos viešai. Nors jokių ypatingų ceremonijų nereikalaujama, tačiau jaunieji turi pareikšti, kad jų vedyboms nėra jokių kliūčių. Teisėjui reikia sumokėti $5.00, o raštininkui $2.00.

* * * *

Klausimas: — Aš Amerikos pilietybės popierius gavau nelegaliu būdu ir dabar gyvenu Kanadoj. Ar nelegaliu būdu gavimas Suvienytų Valstijų pilietybės popierių skaitomas kriminaliu nusižengimu? Ar aš būčiau sulmtu, jei aš sugrįščiau į Suvienytas Valstijas? Ar aš turėčiau teisę palikti Kanadoj?

X. Y.

Newfoundland.

Atsakymas:—Suvienytų Valstijų įstatymai nusako, kad bile asmuo sužiniai gavęs pilietybės popierius apsilenkiant su įstatymais gali būti nubaustas iki $5,000, arba įkalintas iki 5 metų arba nubaustas abiemis bausmėmis. Taipgi gali būti panaikinti nusmerktojo pilietybės popieriai. Tuo pačiu laiku tie įstatymai nusako, kad už penkių metų po papildymo nusižengimo nusižengėlio bausti nebegalima, jei nusižengimas neiškeltas nesuėjus penkiems metams.

Jeigu jūsų nusikaltimas buvo susektas nesuėjus penkiems metams, jūs galit būti suimtas tuoj po įžengimo į Suvienytas Valstijas. Jeigu jūs manote vykti į Suvienytas Valstijas, patartina kreiptis prie kurio nors Suvienytų Valstijų advokato toj apylinkėj, kur jūs savo dokumentus gavote, kad jis jūsų reikalą ištirtų ir patartų ką daryti.

Kas liečia jūsų teises apsigyventi Kanadoj, aš nieko negaliu pasakyti, nes jūs savo laiške neduodate informacijų apie tai, kaip atvykote ir kaip senai.

* * * *

P. S. Del susidėjusių aplinkybių advokatas Milstonas per kokius tris mėnesius negalės atsakinėti nei į jokius klausimus.

Iš Administracijos

Drg. M. Deedas, Red Lake, Ont., grįždamas iš Montrealo, kur jis atstovavo LLD III raj. Literatūros Draugijos kuopų suvažiavime, tulam laikui apsistojo Toronte. Su juo turėta platus pasikalbėjimas Liaudies Balso vajaus reikalais, nes draugas visados aktyviai vajuose dalyvaudavo ir pasižymėdavo savo veiklumu. Jis sako, kad Liaudies Balsas visados susilauks iš Kanados vakarų lietuvių visokeriopą paramą. Ir pats nuo savęs tuojau paaukavo laikraščio reikalams vieną dolerį.

Puiku, kad vakarų lietuviai taip nuoširdžiai įvertina Liaudies Balso kultūrinį darbą ir savo išgalėmis stengiasi kooperuoti.

Drauge, ar jau atsinaujinai pasibaigusią prenumeratą?

PASTABOS

Daily Clarion sustojo. Jo vieton išeis The Clarion, savaitinis laikraštis. Atrodo didelis žingsnis atgal. Bet gali pasirodyti, kad žingsnis pirmyn.

Nežiūrint to, kad jis buvo dienraščiu, tolimesnių kolonijų gyvenime jis didelės rolės nelošė. Daugiausia jis platinosi Toronte ir apylinkėj. O čia spaudos netrūksta.

Toronto laikraštį sumažinus, o kitų vietų laikraščius sustiprinus, o ypatingai nukėlus į Winnipegą Clarion Weekly, bus geriau aptarnaujama visa Kanada ne tik žiniomis, bet ir kadrais. Apie dienraštį susispietusios veikėjų jėgos bus išmėtytos po visą šalį.

Be to, sumažės aukų našta.

* * * *

Tie žmonės, kurie įsivaizdina, kad Daily Clarion pavertimas savaitraščiu reiškia darbininkų judėjimo silpnėjimą, labai apsigaus. Paskirstymas jėgų po visus kampus reiškia ne susilpninimą, o sustiprinimą.

Darbininkų judėjimas tokių žygių, kurie silpnintų darbo žmonių jėgas, niekad nedaro.

Aš tikiu, kad, taip dalykus sutvarkius, už keleto metų pasirodys bent keli dienraščiai. Tai labai galimas daiktas.

* * * *

Kai kam gali kilti mintis, ar nebūtų geriau ir Liaudies Balsą suskaldyti, pradėti leisti po savaitraštį abiejose Kanados dalyse — rytinėj ir vakarinėj.

Aš manau, kad mums toks metodas nebūtų tinkamas.

Dviejų savaitraščių išleidimas daug daugiau atsieitų, o nauda būtų daug mažesnė. Du laikraščiu padaryti gerais laikraščiais nebūtų įmanoma.

Kita, mūsų laikraščio rolė visai kita. Kanados lietuvių reikalai daug vienodesni. Daug reikalų visai vienodi. Pavyzdžiui, Lietuvos reikalais visi veikiame vienodai. Taipgi jie nėra taip ūmūs, kad laikraštis negalėtų laiku informuoti.

* * * *

Mums lieka tik džiaugtis, kad tokį laikraštį užauginom ir dar daugiau darbuotis, kad gauti daugiau naujų skaitytojų, o taipgi nepamiršti laiku atsinaujinti.

Kiekvienas prenumeratos atnaujinimo užvilkinimas daro didelę skylę Liaudies Balso biudžete. O įsiskolinusiems skaitytojams tenka vienu kartu daug mokėti.

Visi skaitytojai turėtumėte užsibrėžti, kad nieko nelaukiant atsilyginti už praeitą laiką ir atnaujinti visiems metams pirmyn.

* * * *

Kaip ginklas reikalauja dažno šveitimo, taip ir spauda, dar didesnis žmonių ginklas, reikalauja nuolatinės atydos.

Kapitalistiniai laikraščiai turi tūkstančius agentų, kurie renka skelbimus, prenumeratas ir kita.

Darbininkiškų laikraščių talkininkai yra organizacijų nariai ir skaitytojai.

Už tai visų pažangių organizacijų narių ir skaitytojų pareiga del savo laikraščio darbuotis pagal išgalę.

Jeigu laikraštis būtų leidžiamas pelno tikslais, tuomet ta užduotis atpultų.

* * *

O kuomet būna pamirštama spauda, tuojau tas atsiliepia ir į organizacijas. Mat spauda ir organizacijos yra kaip ir vienas kūnas. Kaip spaudai reikalingos organizacijos, kad būtų kam ja rūpinasi, taip organizacijom reikalinga spauda, susisiekimui su masėmis, perdavimui joms idėjų, patiekimui joms informacijų apie organizacijų veiklą.

Tą faktą kiekvieno pažangaus lietuvio pareiga visuomet atminti. Tai labai svarbus klausimas darbo žmonių reikaluose. Tai klausimas tų ginklų, be kurių darbo žmogus negalėtų vesti savo kovos už savo būvį.

J. Yla

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Sensacinis Išradimas, Kuris Žmonijos Gyvenime Gal Padarys Revoliuciją

Prof. J. B. S. Haldane

Šio straipsnio turinys yra sensacinis! Aš apgailestauju, tačiau jį rašydamas mėginu laikytis faktų, nors faktai irgi sensaciniai.

Nesenai padarytas atidengimas, kuris galimai padarys žmonijos gyvenime visuotiną revoliuciją, kaip kad padarė garinis inžinas, tik daug greičiau. Tam yra priešginiaujančių, bet nedaug. Tad verta apie tai parašyti.

Šiame straipsnyje rašau apie dabar tęsiamą darbą uraniumo atomų branduolių skaldyme. Tam tikras jų skaičius eksploduoja, kuomet neutronai susimuša su jais.

Neutronai priskaitomi prie taip vadinamų elementarinių dalelyčių, tai yra prie nesudaužytų delelyčių, tokių kaip elektronai protonai ir galimai keletas kitų. Dalelytės vadinasi neduž tamomis, tačiau tas dar nereiškia, kad negalima jų sudaužyti.

Paprastai, atomai skrisdami greičiu apie vieną mylią per sekundę, kaip kad jie skrieja oru, susimušę išsilaiko savo formoj. Bet jeigu temperatūra pakilus ir skridimo greitis siekia dešimtį mylių ar panašiai per sekundę, jie negali išsilaikyti krūvoj — atskyla nuo jų negatyvę veikmę suteikiančios elementarinės dalelytės, elektronai. Tad štai delko ugnis vadovauja elektros veikmei.

Bet prie vidutinio skriejimo greitumo, sakysim prie keletos tūkstančių mylių per sekundę, susidūrimai atomus suskaldo tik laikinam perijodui. Prie tokio greičio sudužę atomai tuojau surenka paprastus elektronus. Tačiau jeigu skriejimo greitis siekia dešimtis ar šimtus tūkstančių mylių per sekundę, tuomet kaikada suskyla atomų branduoliai, vadinamieji koriai.

Kuomet srovė eina dideliai įvairų hydrogeno (vandendario) voltažą, turintį pusę milijono voltų ar panašiai, atomų branduoliai virsta gresmingais sviediniais, ir jeigu jie paliečia lengvąjį metalą, vadinamą litiumą, suskyla jų atomiški branduoliai ir praranda neutronus.

Neutronai gali išsilaikyti daugelio atomų branduoliuose tik prie palengvo skriejimo. Nuo jų atskilimo paeina pakaitos.

Abelnai jie yra tiktai nuotrupomis, bet jie atakuoja uraniumą, nepastovų elementą, ir pagamina radiumą, tuomet suskyla uraniumo branduoliai. Šį naują faktą pirmiausia atidengė Joliot ir jo kolega Paryžiuje. Suskaldžius uraniumo branduolius, taip pat buvo pagaminami ir neutronai. Eksperimentui buvo naudojami net labai maži uraniumo šmotukai.

Daugumas neutronų gali įsiveržti į metalų vidų ir po kaikurios distancijos išeiti. Tačiau jeigu neutronai paliuosuojami būnant jiems vidutiniame arba pakankamai dideliam uraniumo šmonte, nuo to atsiranda priežastis tolimesniam uraniumo atomų skilimui ir procesas plečiasi. Toks reiškinys labai svarbus.

Pavienis pagaliukas labai sunkiai dega, nes daugumas šilumos psišalina. Bet labai gerai dega pagaliukų krūva, net ir tuomet, kuomet jie būna šlapi. Tas pats ir su atomų skaldymu.

Niekas nežino kokio šmoto uraniumo reikia, kad jis pats užsidegtų, sunku pasakyti. Bet eksperimentas tęsiamas dvejose Anglijos laboratorijose, vienoje Vokietijos laboratorijoje ir, kiek žinoma, Amerikos, Sovietų Sąjungos ir kitų šalių laboratorijose.

Eksperimento pasekmėje, Joliotas ir Halbanas, Paryžiuje dirbą froncūzų ir vokiečių fizikai, išleido S.O.S. laišką, kuriame ragina del katastrofos išvengimo sulėtinti procesą.

Jeigu eksperimentas pavyks, galės atsitikti keletas dalykų. Galimai pakaita eis pamažu ir metalas bus įšildomas laipsniškai. O gal pakaita įvyks staigi ir to pasekmėje vyks švelnios eksplozijos, šmotai lėks į garus pirm vieno iš milijono atomų paveikimo. O gal įvyks tikrai didelė eksplozija.

Jeigu viena keturia-šimtoji eksploduotos uraniumo masės virs į energiją, kas išrodo bus galima, vienos uraniumo uncijos pakaks apie tūkstančio tonų vandens užvirinimui.

O jeigu uraniumas eksploduos staiga, tai vienos uraniumo uncijos pajėga lyginsis šimtams tūkstančių tonų eksploduojamų medžiagų pajėgai.

Suprantama niekas nepradės su viena uncija. Tačiau galimai nieko daug neatsitiks. O gal, pavyzdžiui, dauguma uraniumo atomų pastovūs tik todel, kad tiktai keletas isotopų (skirtingos rūšies atomai tuos pačiuos elementuos) yra eksploduojančiais. Jeigu taip, tai isotopų išskyrimui užtruks keletas metų.

Bet kaip ten bebūtų, keletas sekančių mėnesių galimai išriš principinę problemą. Jeigu tokią jėgą pavyks gauti dideliais kiekiais, kapitalistines šalis ištiks milžiniškas krizis. Mat įvairiose pasaulio dalyse, šiaurinėje Kanadoje, Belgijos Konge, Čekoslovakijoj ir įvairiose Sovietų Sąjungos dalyse randasi užtektinai uraniumo.

Taip tai uraniumo rūdų savininkai padarys didžiules įplaukas, o to pasekmėje iš darbo bus išmesta milijonai angliakasių. Sovietų Sąjunga su dideliu noru didele papėde pradės naudoti naujos energijos šaltinius. Bet kitoms pasaulio šalims bus nelengva tas padaryti.

Ant laimės iš karto nebus galima gamintis uraniumo bombų, nes iš orlaivio išmetimui reiktų labai sunkių ir dalikatnų aparatų. Bet abejotina, vis vien vienokiu ar kitokiu keliu uraniumas bus panaudotas užmušimui.

Inteligentiškas skaitytojas gal paklaus, jeigu uraniumas yra tokia baisiai sprogstama medžiaga prie tam tikrų apystovų, tai kodel jis neeksploduoja gamtoj. Atsakymas yra tas, kad gamtoj jis randasi negrynoj padėtyj. Abelnai jis randasi susijungęs su oksigenu ir neutronu.

Aš pakartoju, kad šis straipsnis labai spekuliatyvus. Esu pasiryžęs lažytis prieš tuojautinį eksperimento "pasisekimą." Tačiau jeigu pajėgiausi pasaulio fizikai darbuojasi šios problemos išrišimui ir laikas bėga, tad paprastas vyras ir moteris negali paneigti jų darbo.

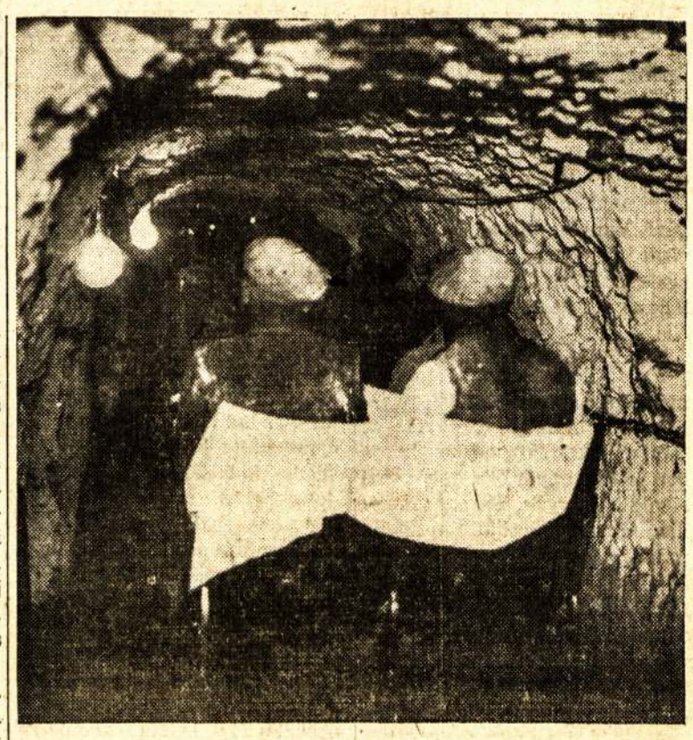

Čia matome tunelį, kuriuo Ramsgate miesto gyventojai laike karo vyks į požemines galerijas. Šios galerijos randasi 3 mylios po žeme, apšviestos elektra, apšildytos, turi radio garsiakalbius ir pirmos pagalbos stotis. Jose tilps 35,000 Ramsgate miesto gyventojų laike atakų iš oro. Manoma, kad tai bus geriausiai apsisaugojęs miestas Anglijoj karui ištikus.

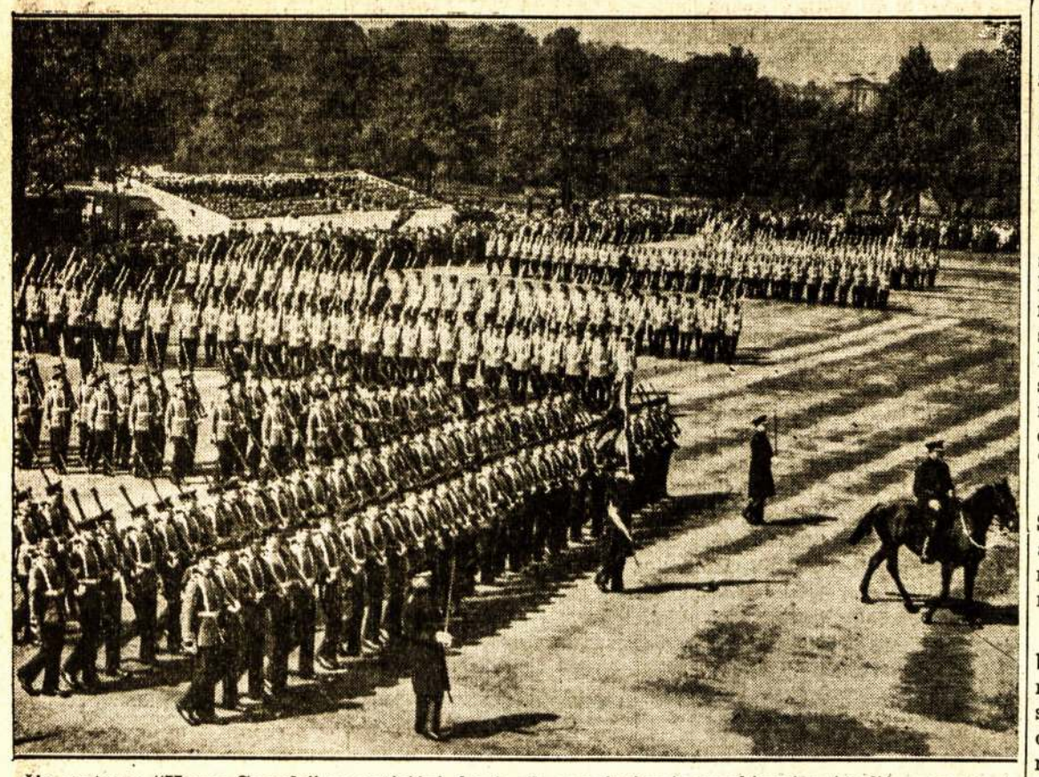

Čia matome "Horse Guards" re peticijoj, kuria jie rengiasi prie svarbiausios Anglijos ceremonijos "Trooping of the color."

Sovietai Pademonstravo Stratosferinį Orlaivyną

LONDONAS. — Maskvos spauda praneša, kad Sovietų orlaivynas nesenai užbaigė masinius manievrus stratosferoj. Masiniai manievrai atsibuvo visoj Rusijoj, pradedant šiaurine Rusija ir baigiant Juodosiomis jūromis. Daug orlaivių skrido didelėj aukštumoj ir bombardavo "priešo" orlaivyną.

Sovietų spauda nurodo, kad Sovietų bombanešių skridimo aukščio negali pasiekti nė vienos kapitalistinės šalies bombanešiai.

Pulkininkas Kokkinaki paskelbė, kad Sovietų orlaiviai, kokiu nesenai jis perskrido Atlantą, skrisdamas į New Yorko parodą, gali lengvai pasiekti kiekvieną Europos ir Azijos sostinę ir iš ten be sustojimo parskristi į Sovietų teritoriją.

ŠIMTAMETEI SENEI PATINKA SKRAIDYMAS

Klevelandietė 94 metų amžiaus senė Izabela Miles buvo 86 metų amžiaus, kuomet pirmu kart skrido orlaiviu. Tačiau dar ir dabar dažnai paskraido ir ketina skraidyti, jeigu jai kas duos "raidą."

Teisėjo Pamoka Naziui

ST. CATHARINES, Ont. — Karaliaus ir karalienės atsilankymo dienoje suareštuotą 34 metų amžiaus Vokietijoje gimusį Eilbacherį šio miesto teismas paleido, nes neturėja apkaltinimui pakankamai medžiagos.

Jisai buvo suareštuotas ir kaltinamas, kad karaliaus vizito dienoje kitiems pasakojo: "Ar bent vienas netaptų viso pasaulio didvyriu, jeigu jis nušautų karalių."

Prokuroras Lancester nurodė, kad neturįs prieš nazį pakankamai apkaltinimui medžiagos, taip pat nenorįs jį padaryti kankiniu, bet su palaikymu nazio 48 valandas karceryje norįs duoti suprasti naziui, jog toki išsireiškimai netoleruojami.

Teisėjas Campbell paliuosuodamas nazį davė jam gerą pamoką, nurodydamas, kad būtų del jo paties geriau, jeigu jis laikytų užčiauptą burną.

"Jeigu šia šalimi nepasitenkini, tai būtų del tavęs ir kitų geriau, kad kuogreičiau ją apleistum." Toliau teisėjas nurodė, kad į šią šalį atvyko dideli skaičiai sveturgimių, kurių didelė dalis elgiasi gerai, bet nelaimei atsiranda ir Eilbacher tipo ateivių, kurie nori tapti kankiniais, bet jiems nebus leista.

Rudosios Skruzdės

Skruzdžių gyvenimą tyrė daugelis mokslininkų, nes jų darbštumas ir tvarka yra pavyzdingi. Kiekvienas iš mūsų yra stebėjęsis nuolatiniu skurzdžių darbštumu, kaip jos nešioja šapelius, valo takus, bendromis jėgomis šalina atsiradusias kliūtis, saugo kiaušinius ir jauniklius. Jos primena taikią, darbščią tautą. Bet ir skruzdžių tarpe yra tokių šeimų, dažniausia rudos spalvos, kurios įsivaizdina, kad esančios sutvertos ne sunkiai dirbti, o viešpatauti, nustojusios sveiko kūrybinio darbo instinkto ir viską skiria karui. Jos užpuola didžiausiais būriais savo kaimynines skruzdėlių šeimas, jas pavergia ir priverčia sau dirbti, o iš jų kiaušinių išsiauklėja sau palankias kartas. Įdomus dalykas, kad nors rudosios skruzdėlės atrodo labai karingai, bet tikrame susirėmime, jeigu užpultosios ima savo žandais tinkamai gintis, tai jos neparodo pakankamos ištvermės. Jos laimi daugiausia ten, kur pasiseka nugalėti vien įbauginimu.

Bučkių Gengsteris

Paryžiuje buvo išsispecializavęs bučkių gengsteris, kuris sutiktą gatvėje nepažįstamą moterį gražiai pasveikindavo ir kada ta nustebusi žiūrėdavo kame dalykas, tai ją aistringai pabučiuodavo. Tą sceną stropiai nufilmuodavo jo draugas ir ten sunaikindavo tas vietas, kur būtų matyti, kad bučiuojama moteris gynėsi. Kitą dieną sutikęs tą pačią moterį kviesdavo kavinėn pasiaiškinti ir reiklaudavo tą kompromituojančią filmą išpirkti, nes šiaip parodysiąs vyrui, sužieduotiniui ar meilužiui. Bet viena graži, 26 metų, moteris jo bizniui padarė galą ir jisai pateko kalėjiman.

3 METŲ AMŽIAUS, O 1.55 METRŲ ŪGIO

Prancūzų laikraščiai praneša iš New Yorko, kad vietos gyventojus labai sudominęs nepaprastas augimo atsitikimas. Lenokso Hilio ligoninėje esąs 3 metų amžiaus vaikas, kuris augąs nepaprastu greičiu. Per kelias savaites tas vaikas iš 70 cm. užaugęs iki 1.55 m. ūgio. Vaikas ir toliau augąs nepaprastai greit. Amerikos gydytojai tą reiškinį aiškina nenormaliu liaukų veikimu. Vaikas dvasiškai yra visai normalus ir gerai jaučiasi.

PLATINKITE ir UGDYKITE "LIAUDIES BALSĄ"

NIKOLAI OSTROVSKY — Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsa)

—O Dubova kur? — dar daugiau nusistebėjęs paklausė Korčaginas.

—Dubova Maskvoje. Jis išėjo iš komvuzo po išmetimo iš partijos ir dabar mokinasi MVTU. Pagal ateinančius girdus, jis yra priimtas atgal, o tas bereikalo! Užnuodytas žmogus . . . Žinai kur Ignatas? iJs dabar direktoriaus pavaduotojas laivų statybos įmonės. Apie kitus mažai žinau. Išsiskyrėm mes vieni nuo kitų. Dirbam įvairiuose krašto kampuose, o vistiek kaip malonu susitikti ir prisiminti apie praeitį, — kalbėjo Žarkis.

Į kambarį įėjo Dora ir su ja keletas žmonių. Aukštas tambietis uždarė duris. Dora žvilgterėjo į Žarkio ordeną ir paklausė Povilą:

—Tavo draugas — partijos narys? Kur jis dirba?

Nesuprasdamas kame dalykas, Korčaginas trumpai paaiškino apie Žarkį.

—Tada tegu pasilieka. Šie draugai tik ką atvažiavo iš Maskvos. Jie mums papasakos paskutines partijos naujienas. Mes visi nusprendėm susirinkti pas tave savotiškam slaptam pasitarimui, — paaiškino Dora.

Beveik visi susirinkusieji buvo visi seni bolševikai, išskiriant Povilą ir Žarkį. Narys MKK Bartaševas papasakojo apie naują opoziciją, kurią veda Trockis, Zinovjevas ir Kamenievas.

—Mūsų buvimas vietose tokiam įtemptam momente būtinas, — baigė Nartaševas.

—Aš rytoj išvažiuoju.

Už trijų dienų po susirinkimo Povilo sanatorinis kambarys laikinai ištuštėjo. Išvažiavo ir Korčaginas neišbuvęs nustatyto laiko.

Centralinis komsomolo komitetas ilgai neužtruko. Korčaginas buvo nuskirtas apskrities komsomolo sekretoriu į vieną industrinį rajoną, ir jau už savaitės miesto organizacijų aktyvas klausėsi jo pirmos prakalbos.

Vėlai rudenyje apskomo automobilis, kuriuom važiavo Korčaginas su dviem darbininkais į vieną atskirtą nuo miesto rajoną, nusirito į griovį ir apsivertė.

Susižeidė visi. Korčaginui sutriuškino dešinės kojos kelią. Per keletą dienų jis gulėjo chirurgiškam institute Charkove. Gydytojų komisija po išegzaminavimo ir rentgeno fotografijų pasisakė už skubotą operaciją.

Korčaginas sutiko.

—Tuomet rytoj iš ryto, — pasakė riebus profesorius ir pakilo. Paskui jį išėjo ir likusieji komisijos nariai.

Maža šviesi palata del vieno. Švarumas ir seniai jo pamirštas specifiškas ligoninės kvapsnis. Korčaginas apsižvalgė. Staliukas apdengtas balta kaip sniegas staltiese, balta taburetė — ir viskas.

Sanitarka atnešė pusryčius.

Povilas atsisakė valgyti. Pusiau sėdėdamas ant lovos jis rašė laišką. Skausmas kojos jam maišė rašyti, valgyti nesinorėjo.

Kada ketvirtas laiškas buvo parašytas, durys į palatą tyliai atsivėrė ir Korčaginas pamatė prie savo lovos jauną moterį baltoj chalatoj ir tokioj pat kepuraitėj.

Vakaro prieblandoj jis pagavo plonus antakių ruoželius ir dideles akis, kurios atrodė juodos. Vienoje rankoje ji laikė portfelį, lakštą popieros ir paišelį.

—Aš jūsų ordinatorius, — pasakė jis, — šiandieną dežuruoju. Dabar aš tau užduosiu klausimus, o tu noroms nenoroms turėsi apipasakoti viską apie save.

Moteris sveikinančiai nusišypsojo. Ta šypsena padarė jam "kvotą" nemalonia. Ištisą valandą Korčaginas pasakojo ne tik apie save, bet ir apie prabočius.

* * * *

Operaciniam kambaryje keletas žmonių su merliu užrištomis nosimis.

Žvilganti nikeliuoti chirurgiški įrankiai, stalas, didelis dubuo po juom. Kada Korčaginas atsigulė ant stalo, profesorius baigė plauti rankas.

Korčaginas apsižvalgė. Gailestingoji sesuo tvarkė lencetus ir reples. Jo ordinatorius Bažanova nuvyniojo nuo kojos apraišalus.

—Nežiūrėkite tenais, drauge Korčagine, tas nemaloniai atsiliepia į nervus, — tyliai prakalbėjo ji.

—Apie kieno nervus kalbate, daktare? — Ir Korčaginas nusišypsojo.

Po keletos minutų sandari maska uždengė jam veidą, o profesorius pasakė:

Nesijaudink, tuojaus duosim chloroformos. Kvėpuok giliai, per nosį ir skaityk.

Apkurtintas balsas iš po maskos atsakė:

—Gerai. Iš anksto prašau atleisti už galimą nemalonų išsireiškimą.

Profesorius neišlaikė nenusišypsojęs.

Pirmieji chloroformos laišai, troškinantis, koktus kvapas.

Korčaginas giliai atsiduso ir, stengdamas tinkamai ištarti, pradėjo skaityti. Taip jis pradėjo pirmą aktą savo tragedijos.

* * * *

Artiomas perplėšė voką beveik ant pusės ir, kodel tai nerimaudamas, išskleidė laišką. Sugavo akimis pirmąsias eilutes, bėgo per jas neatsitraukdamas.

Artiomai! Mes retai rašom viens kitam. Sykį arba du į metus. Argi dalykas kiekybėj? Tu rašai, kad išvažiavai iš Šepetovkos su šeimyna į Kazatinsko depą, kad atplėšti šaknis. Suprantu, kad tos šaknys — užsilikusi Stešos smulkiosios nuosavybės psichologija, jos giminės ir kiti artimieji. Perdirbti žmones tokio tipo kaip Steša sunku, abejoju, tau tas nenusiseks. Sakai "sunku mokintis senam," bet juk pas tave tas eina neblogiausiai. Tu esi klaidingas, kad taip užsispyrusiai atsisakai eiti iš gamybos ir užimti miesto sovieto pirmininko vietą.

(Bus daugiau).

Lietuvoje

ANYKŠČIŲ KURORTAS

Šventosios pakrantėse nerasime gražesnių vietų, kaip prie Andrioniškio ir Anykščių. Jau nuo tolimo aukštupio iki paties didžiojo Puntuko, upės vaga plačiai išsiplėtusi, vietomis yra ir gana gilių vietų, o jos dugnas visur smėlėtas. Visur gali rengtis ir bristi į vandenį, kaip Palangos pliaže, nes upės pakraščiai sėklūs, galima toli nubristi.

Anykščių kurortas ne taip senai žinomas, nes kurortu oficialiai pripažintas tik 1933 metais, tačiau miestelio vardas ir jo gražiosios apylinkės jau senai išgarsintos vysk. Baranausko ir kitų senųjų rašytojų. Šių žymių rašytojų vardais pavadinti du šileliai, kuriuose jau išdygo keliolika vilų, o kas jose nenorėtų vasaroti? Vien tokiomis vietomis, reta gamta Anykščių kurortas visoms kitoms vasarvietėms yra nemažas konkurentas.

Anykščiuose kas metai vidutiniškai vasaroja apie 500-600 žmonių .Iš vasarotojų renkamas registracijos mokesnis. Kurortas yra valsčiaus žinioje. Kurortiškos nuotaikos ir pats Anykščių miestas, kuriame yra apie 5,000 gyventojų. Miestas stengiamasi gražinti: gražiai nudažytos tvoros, išvesti šaligatviai, pastatyti nauji tilteliai. Tačiau miesto centre galima pastebėti ir trūkumų: namai pašiurę, pakrypusios langynės, visą miesto centrą užteršia turgus. Miestas jau senai trokšta savarankiai tvarkytis — atsiskirti nuo valsčiaus, bet ramūs aukštaičiai tuo reikalu nenori kam per daug belsti duris ir kliudyti miegančią ramybę.

Į Anykščių kurortą kas šventadienį siauruoju geležinkeliu nuo Panevėžio, Utenos ir tolimesnių vietų atvažiuoja daug ekskursantų, ateina dešimtys gėlėmis papuoštų autobusų, tai vis ekskursijos. Ir tikrai yra kuo čia toms ekskursijoms domėtis: įdomi Baranausko klėtelė, Aruodai, Puntukas, stiklo gamybai kasami smilčių kalnai. Šventąja plaukią sieliai vis traukia smalsią akį, prašosi fotografuojami. Anykščių žmonės labai linksmi, malonūs ir dideli pasakoriai. Viena senutė pasakoja:

— Kai per vainą buvo nugriauti bažnyčios bokštai, velnias susipainiojo Aruoduose ir mirė. Dar ir dabar ten jo kūnas smirdi. Tik pauostykite Aruodo kampus.

KRETINGOS APSKRITIES SAVIVALDYBEI 20 METŲ

Kretinga. — Gegužės 20 dieną Kretingos apskrities savivaldybė šventė savo 20 metų veikimo sukaktį. Ta proga buvo sukviesta visi valsčių viršaičiai ir apskrities tarybos nariai posėdžiui.

Apskritys pradėjo veikti 1919 metais. Pirmoji apskrities būstinė buvo Viežaičiuose, vėliau perkelta į Rietavą, o dar vėliau į Kretingą. Pradžioje buvo virš 30 pradžios mokyklų, o dabar jau yra 148 mokyklos su 236 komplektais ir išlaikymui išleidžiama po 50,000 litų per metus. Mokyklų savivaldybė pastatė 44, kurių statybai išleista 826,300 litų. Bendrai per 20 metų švietimo reikalams išleista 1,500,000 litų, sveikatos reikalams — 1,-126,000 litų, socialiniai globai — 589,200 litų. Apskrities savivaldybė yra pastačiusi apie 150 tiltų, nemažai pravedusi I rūšies vieškelių ir keletą kilometrų plento. Susisiekimo reikalams išleista 1,120,000 litų.

Po sukakties minėjimo apskrities taryba apsvarstė visą eilę klausimų ir priėmė 1938 metų apyskaitą. Ligoninei namus pirkti išrinkta komisija, kuri konstatavo, kad numatytas ligoninei pirkti namas yra visapusiškai tinkamas. Esą lengvai bus galima įrengti ligoninę su 150 lovų. Taip pat bus galima įrengti apskrities savivaldybės įstaigai patalpas. Namai kainuos 570,000 litų. Apskrities valdyba pirks žemės sklypą Plateliuose, prie ežero, vasarvietei.

LEDYNŲ PERIJODO LIEKANOS LIETUVOJE

Joniškis. — Už Joniškio miesto teka mažas upelis Sidabra, kuris 1932 metais buvo ištiesintas ir pagilintas. Lyginant upelį buvo užtikta kieti moreniniai moliai, ledų laikotarpio. Pavasarį, vandenims nutekėjus, upelio dugne randama sukietėjusių jūros gyvių liekanų (fosilijos). Tai labai senų amžių gyvių liekanos, kurios čia atneštos ledynų laikais. Joniškiečiai nemėgsta geologijos ir tų gyvių liekanų nerenka, o laikais jas sunaikina: kauliniai kiaukutai sutrupa, gražūs žuvų dantukai subyra. Taip ir žūsta tos geologinės raidės, kurių pagalba galima išskaityti žemės rutulio evoliucijos ir revoliucijos istoriją.

Sidabros upelio aukštupy, netoli Žagarės žvyrplenčio, yra Joniškio geležinekelių stoties vandientiekio 2 šuliniai. Minėti šuliniai yra iškalti uoloje, perkasant pusantro metro storumo molio klodą. Iš tų šulinių išsemtos uolos dalis dar ir dabar tebeguli suversta į krūvą. Tai ledlaikio perijodo uola. Ši uola nepaprastai turtinga gerai išsilaikusiomis jūros gyvių liekanomis. Iš tų uolų kaltuku galima iškalti gražių, su tiesiomis ir truputį lenktomis arijomis įvairiausių ledlaikio meto liekanų. Šią vietą yra aplankę ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos geologai. Pasakoja, kad čia lankosi ir iš Vokietijos į Lietuvą atvažiavęs vokietis geologas, ir net buvęs įsilindęs į vieną šulinį.

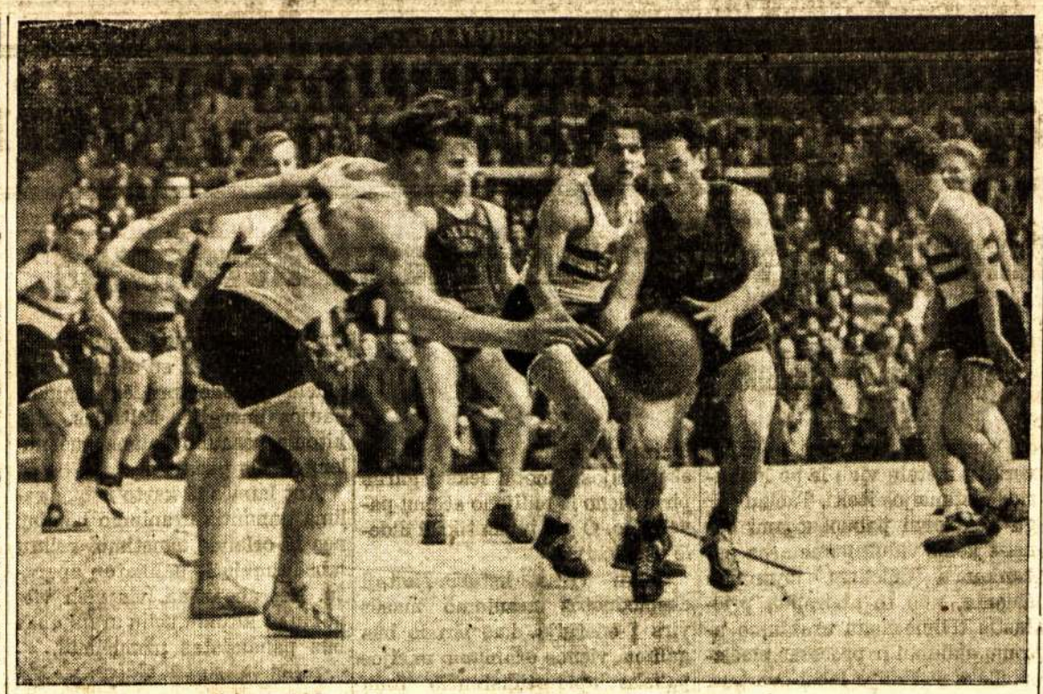

Momentas iš krepšinio rungtinių Lietuva-Vengrija.

ŽUVININKYSTĖS PERSPEKTYVOS LIETUVOJE

Kaunas. — Žuvininkystei naudojami vandens skirstomi į dvi grupes: vidaus vandenys ir jūros. Vidaus vandenys sudaro 70 tūkstančių hektarų ir užima apie 1.4% valstybės teritorijos.

Savos jūros iki šiol valdėme apie 90 kilometrų einant pajūriu. Didesniosios pajūrio dailes netekus liko tik 20 kilometrų jūros vandenų, tarp Palangos ir Šventosios.

Lietuvos jūros pakraščio vandenys dideliu žuvingumu nepasižymi. Čia pagaunamos daugiausiai menkės, kurios priskiriamos prie mažai vertingų žuvų, paskui jau vertingesnės plešknės ir strimelės. Žuvienos metinis prieauglis 1 hektaro ežero bei upės apie 15 kilogramų. Dirbtiniuose žuvininkystės tvenkiniuose metinis prieauglis siekia iki 50 kilogramų viename hektare.

Ežerų ir upių žuvingumas palaikomas tiktai naturalinėmis priemonėmis. Daugumas vandenų savininkų, o ypač pašaliečiai, nesirūpina padidinti žuvies gausumą, bet norėdami greitai pasipelnyti ar ieškodami žvejybos pramogos, naikina žuvis plėšriomis priemonėmis, gaudydami žuvis uždraustu laiku ir neleistinais būdais. Todel ir sunki kova su žuklės brakonieriais.

Be šių naturalinių žuvingumui kelti priemonių, vykdomi bandymai ir dirbtinomis priemonėmis žuvingumui padidinti. Tam tikslui Antalieptėje, Zarasų-Utenos ežerų rajone įrengta Povilo Matulonio vardo valstybinė žuvų perykla, kurioje per eilę metų išperinta ir apleista į įvairius vandenis daugiau kaip 1 milijonas įvairių veislių žuvyčių. Toje perykloje perinamos vertingesnių veislių žuvys, kurios tinka konservuoti, kaip sigos, seliavos ir upėtakiai. Nustatyta, kad įleistos žuvytės neišnyko, bet auga, todel Lietuvos vandenyse galės plėstis ir vertingesnės žuvys.

Dabartinis žuvų veisimas galimas tik gerai ištirtuose vandenyse. Todel jau prieš keletą metų pradėtas ežerų tyrimo darbas, aiškinamas esamasis žuvų, vėžių ir kitų gyvių sąstatas. Iki šiol jau ištirta 233 valstybiniai ežerai.

Lietuvos vidaus vandenyse pastaraisiais metais sugaunama maždaug po 600 tūkstančių kilogramų įvairių veislių žuvų, už 600 tūkstančių litų. Daugiausia sugaunama lydekų — iki 100 tūkstančių kilogramų ir gaunama apie 120 tūkstančių litų. Antrą vietą užima tvenkinių karpės — 75 tūkstančiai kilogramų, apie 100 tūkstančių litų vertės. Toliau eina mekšras, palša (karšis) ir kitos mažesnės vertės žuvys.

Šventosios — Palangos žvejyba duoda kasmet tiktai apie 450 tūkstančių kilogremų žuvies, kurios vertė siekia iki 80 tūkstančių litų. Apie 70% sugaunamos žuvies yra menkė, po to eina plekšnė ir strimelė . . .

Tuo būdu iš vidaus vandenų ir likusio Lietuvos pajūrio krašto gaunama kasmet apie 1 milijoną kilogramų žuvies, kurios bendra vertė siekia 700 tūkstančius litų. Bet ši ūkio šaka galėtų duoti daug daugiau pajamų, jei ji būtų labiau suintensyvinta. Žuvininkystei plėstis yra plati dirva, nes žuvies pareikalavimas, kad ir vidaus rinkoj yra didelis, o netekus Klaipėdos jaučiamas net žuvies trūkumas.

ŠAULIŲ SĄJUNGOS ŠVENTĖ RASEINIUOSE

Kaunas. ELTA. — Per Sekmines senojoje Žemaičių sostinėje Raseiniuose buvo didelės iškilmės. Raseinių šaulių XI rinktinė atšventė 20 metų sukaktuves, į kurias atvyko kariuomenės vadas gen. Raštikis ir Šaulių S-gos vadas pulk. Saladžius. Raseinių šaulių rinktinei buvo įteikta vėliava, kurią nupirko savo lėšomis apskrities ir valsčiaus savivaldybės, vertindamos ir giliai suprasdamos šaulių darbą ir jų pasiaukojimą tėvynei. Po vėliavos įteikimo buvo šaulių priesaika. Prisiekė daug rikių, moterų ir rėmėjų. Per ginklų vajų šauliams apginkluoti surinkta Raseinių mieste per 18,000 litų, o visoje apskrityje per 60,-000 litų. Už tuos pinigus nupirkta nemaža ginklų, kurie šioje šventėje buvo įteikti šauliams. Ta proga kariuomenės vadas gen. Raštikis savo kalboje, be kita ko, pasakė: "Pastaruoju metu, Respublikos Prezidento pavestas, lankiausi artimųjų kaiminų centruose — Estijoj, Latvijoje, Vokietijoje ir Lenkijoje. Oficialios mano kelionės parodė, kad mums vedant nepriklausomą, lietuvišką, tautinę ir realią politiką, skaitantis su faktais ir įvykiais, mūsų nepriklausomybei joks pavojus negresia. Priešingai, jei mes suprasime savo kaimynų reikalus, elgsimės atsargiai, nepažeisdami savo nepriklausomybės, tai ir mūsų kaimynai mus supras ir gerbs . . . Mes žinome, kad mes esame maža valstybė, bet jei būsime gerai pasiruošę, tai ir priešas skaitysis su mumis ir mūsų nepriklausomybės nepalies. Turime daug dirbti, o ne tuščiai kalbėti. . . ." Po to įvyko šaulių paradas, kuriame gražiai pasirodė vyrų ir moterų šaulių būriai ir šaulių raiteliai.

Per Sekmines taip pat įvyko Biržų šaulių rinktinės šventė, į kurią apsilankė krašto apsaugos ministras gen. Musteikis. Ministras savo kalboje pastebėjo, kad Biržų, Pasvalio ir Joniškėlio šauliai yra pasėkėjai tų, kurie kovojo ir mirė dėl savo krašto laisvės ir kultūros. Šia proga buvo rinktinei įteikta vėliava ir visuomenės suaukoti pinigai. Ministras gen. Musteikis perduodamas šauliams ginklus pareiškė: "Ginklus, kuriuos visuomenė jums teikia, pakelkite tik savo krašto žemėms apginti." Paminėta aukotojų tarpe viena neturtinga biržietė senutė Vištakienė, kuri paaukojo 20 litų ir savo sūnaus, žuvusio savanorio laikrodį 150 litų vertės.

Sekmadienį, birželio 4 d., įvyko šaulių rinktinės šventės Kretingoje, Lazdijuose, Marijampolėje, Rokiškyje, Ukmergėje ir Utenoje.

PASIGENDA LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ

Sartininkai. — Kiekvieną dieną prie Sartininkų ateina keiliasdešimts klaipėdiškių teirautis apie sienos atidarymą ir lietuviškų dešrų kainas. Sekmadieniais čia prie sienos prisirenka šimtai klaipėdiškių ir kiekvienas nori ateiti ir nusipirkti maisto produktų, nes pas juos daug blogesni yra, brangiau ir dar negali gauti. Vokietijos pasienio tarnautojai prašo mūsiškių, kad atneštų maisto produktų. Gavę lietuviškos dešros siunčia ją savo namiškiams į gilumą Rytprūsių, nors paragauti.

LIETUVOS ŽVĖRELIAI IR RETESNI PAUKŠČIAI

Kaunas. — Iki 1939 metų sausio 1 dienos Lietuvos valstybiniuose miškuose buvo: 287 briedžiai, 173 elniai, 40 danielių, 29,-396 stirnos, 1,503 šernai, 113 vilkų, 10,256 lapės, 76,831 pilkasis kiškis, 4,973 baltieji kiškiai, 1 lūšys (Baisogalos miškų urėdijos miškuose), 3,796 barsukai, 40,810 voverių, 642 kiaunės, 84 ūdros, 57 audinės, 337 kurtiniai, 16,034 tetervinai, 20 fazanų (Mokomosios, Panemunės, Rokiškio ir Utenos miškuose), 15,146 jerubės, 26 gulbės (pastebėtos 1938 m. vasarą Mokomosios, Marijampolės, Plungės, Telšių, Varėnos apyilnkėse), 349 gervės, ir 683 juodieji gandrai.

PO LIETUVOS BALTIJOS LLOYDŲ PLAUKIOJA 30 LAIVŲ

Kaunas. — 1939 m. navigaciją Lietuvos Baltijos Lloydas pradėjo jau su didžiausiu iš 3 esamų dabar Nemune laivynų ir bar po Lietuvos Baltijos Lloydo vėliava plaukioja 30 prekinių laivų; iš jų 13 savų, 5 nuomuojami, 12 bendradarbiauja ir yra bendrovės dispozicijoje. Šių metų navigacijai numatyta esamais bendrovės dispozicijoje laivais pervežti ir pervilkti apie 50,000-60,000 to įvairių prekių ir padaryti apyvartos ligi pusės milijono litų. Ligi rudens Lietuvos Baltijos Lloydo jėgomis bus pastatytas geležinis modernus motorinis prekinis laivas, su dviem motorais iki Klaipėdos iki 250 to prekių. Specialiai įrengtose patalpose bus galima patogiai vežti sviestą, mėsą, vaisius bei kitas bijančias šilimos prekes. Be to, dar statomi stiprūs motoriniai vilkikai, specialiai pritaikinti žemam vandens horizontui.

RYGOS LIETUVIAI SUMANĖ LĖKTUVŲ TRAUKINIO KELIONĘ Į NIU JORKĄ

Kaunas. — Rygos lietuvis p. Tumas yra atvykęs Kaunan daryti žygių, kad jo sumanymas — pasiųsti į pasaulinę parodą Niujorke — Lietuvos lėktuvų traukinį, kaip nors būtų įgyvendinta. Lakūnai tam sumanymui pritaria, toks skridimas, kuris eitų etapais: Europos miestų sostinės, Afrika, iš jos Pietinė Amerika ir, pagaliau, Šiaurinė Amerika, — esąs galimas lengvai realizuoti. Dabar klausimas lėšų, bet Tumas ir čia patiekęs projektą, kuris, jo teigimu, leistų tą skridimą įvykdyti. Tam tikslui jis siūlo išleisti speciales degtukų dėžutes, kurios kainuotų tik 5 centais brangiau, kurias pirktų visi, pirktų ir parodos lankytojai, jie, tikimasi, daugiausia ir išpirktų. Tokiu būdu, eksportuoti degtukai grąžintų valiutą.

Tuo sumanymu dabar Tumas ir rūpinasi: lanko redakcijas, Aeroklubą ir tariasi su degtukų sindikato atstovais.

Kaunas. — Vilniaus vaivada leido vėl veikti lietuvių sporto klubui, kurio veikimą buvo sustabdę valdžios organai. Klubo konfisk. turtas bus grąžintas.

A. ČECHOVAS

Arkliška Pavardė

Atsistatydinusiam generolui — Majorui Buldiejevui sugilo dantys. Jis skalavo burną degtine, koniaku, dėjo prie geliamo danties tabako suodis, opiumą, terpentiną, žibalą, tepė skruostą jodu, jo ausyse buvo vata, spirite suvilgyta, bet visa tai ar nepadėdavo ar sukeldavo vymą. Buvo atvažiavęs gydytojas. Jis parakinėjo geliamą dantį, prirašė chinino, bet ir tai negelbėjo. Gydytojui pasiūlius išrauti dantį, generolas atsisakė. Visi namiškiai — žmona, vaikai, tarnai, dargi virtuvės berniokas Pietka siūlė kiekvienas savo vaistus. Tarp kitų ir Buldiejevo prievaizdas Ivan Jelisieič atėjo pas jį ir patarė pasigydyti užkalbinėjimu.

"Čia mūsų apskrityje, ekscelencija," pasakė jis, "prieš dešimtį metų tarnavo akčyžininkas Jakov Vasiljič. Užkalbinėdavo dantis — puikiausiai. Būdavo, nusigrįš prie lango, pašnibždės, paspiaudys ir kaip ranka nuims! Jėga jam tokia buvo duota . . ."

"Kame gi jis dabar?"

"Ot po to, kai jį iš akčyžės pašalino, Saratove, pas uošvę gyvena. Dabar tiktai dantimis ir minta. Jeigu kuriam žmogui suskauda dantis, tas ir eina pas jį, mačija . . . Tenykščius saratoviečius namie pas save apdaktarauja, o jeigu kurie iš kitų miestų, tai telegrafu. Pasiųsk jam, ekscelencija, telegramą, kad tai, tako, ir taip . . . Dievo tarnui Aleksijui dantį gelia, prašau padaktarauti. O pinigus už gydymą paštu pasiųsi."

"Balabaikos! Apgavystė!"

"O tamsta pabandyk, ekscelencija. Degtinės didelis mėgėjas, gyvena ne su žmona, o su vokiete, keiksnys, bet, galima sakyti, stebuklingas žmogus."

"Pasiųsk, Alioša!" meldė generolienė. "Tu, va, netiki, o aš pati su savim patyriau. Nors tu ir netiki, bet kodėl nepasiuntus? Rankos juk neatkirs dėl to."

"Na, tegu jau," sutiko Buldiejev. "Čia ne tik kad akčyžninkui, bet ir pačiam biesui telegramą pasiųsi . . . Ak! Nebeištversiu! Na, kame tavo akčyžninkas gyvena? Kaip jam rašyti?"

Generolas sėdosi prie stalo ir pasiėmė į rankas plunksną.

"Jį Saratove visi šunes pažįsta," pasakė prievaizdas: "Prašom rašyti, ekscelencija, į Saratovo miestą, vadinasi . . . Jo Malonybei ponui Jakovui Vasilijevičiui . . .

"Na?"

"Vasilijevičiui . . . Jakovui Vasilijevičiui . . . o pavardė . . . O pavardę va ir pamiršau . . . Vasilijevičiui . . . Velnias . . . Kaip gi jo pavardė? Prieš valandėlę, čia eidamas, turėjau galvoj . . . Palaukit . . ."

Ivan Jelisieič pastatė akis į lubas ir ėmė lūpas krutinti. Buldiejev ir generolienė laukė nekantraudami.

"Na, ką gi? Greičiau galvok!"

"Tuoj . . . Vasilijevičiui . . . Jakovui Vasilijevičiui . . . Pamiršau! Tokia dar paprasta pavardė . . . tarytum kažkokia arkliška . . . Kumelinis? Ne, ne Kumelinis. Palaukit . . . Drigantas gal? Ne, ir ne Drigantas. Atsimenu, pavardė arkliška, o kokia — iš galvos iškrito . . ."

"Kumelevičius?"

"Ne, ne Kumelevičius. Palauk . . . Eržilaitis . . . Kumelaitis . . . Kalaitis . . ."

"Tai jau šuniška, o ne arkliška. Drigančiūnas?"

"Ne, ir ne Drigančiūnas . . . Arklinis . . . Arklevičius . . . Arklauskas . . . Vis ne tai!"

"Na tai kaip gi aš jam rašysiu? Tu pagalvok!"

"Tuoj . . . Arklelis . . . Kumelėlis . . . Kinkimėlis . . ."

"Iena?" paklausė generolienė.

"Ne, ne Iena. Prikinkitinis . . . Ne, ne taip! Pamiršau!"

"Tai ko gi tu, rauk tave devynios, su patarimais lendi, jei pamiršai?" supyko generolas. "Eik laukan!"

Ivan Jevsieič palengva išėjo, o generolas, susiėmęs už žando, ėmė žingsniuoti po kambarį.

"Oi, Dievulėli!" aimanojo jis. "Oi, motušėle! Oi, nebeištversiu!"

Prievaizdas išėjo į sodą ir, pakėlęs dangun akis, stengėsi prisiminti akčyžninko pavardę: "Kumeliukas . . . Kumelskis . . . Kumeleika . . . Ne, ne tai! Arklinskis . . . Arkliūnas . . . Kumeliūnas . . . Kumelėnas . . ."

Po kurio laiko jį pašaukė ponai

"Atsiminei?" paklausė generolas.

"Ne, neatsiminiau, ekscelencija."

"Gal, Žirginis? Eržilinis? Ne?"

Ir namuose, visi viens už kito, stengėsi pramanyti pavardes. Išnagrinėjo visus arklių amžius, lytis ir veisles, prisiminė karčius, kanopas, kinkymus . . . Namuose, sode, tarnų tarpe ir virtuvėje žmonės vaikštinėjo iš kertės į kertę ir , kasydami pakaušius, ieškojo pavardės . . .

Prievaizdą kas valandėlę šaukė į namus.

"Arklininkaitis?" klausinėjo jį. "Kanopaitis? Eržilaitis?"

"Ne, ne taip," atsakydavo Ivan Jevsieič ir pakėlęs į viršų akis, toliau galvojo garsiai: "Šimelis . . . Šimelevičius . . . Šimelionis . . . Šimeliukėnas . . ."

"Tėte!" šaukė iš vaikų kamgario. "Treigys! Apynasriūnas!"

Sujudo visa sodyba. Netekęs kantrybės ir nebepakęsdamas skausmo generolas pažadėjo duosiąs penkis rublius tam, kas prisimins tikrą pavardę, ir paskui Ivaną Vasilijevičių ėmė vaikščioti minių minios . . .

"Širmis!" sakė jam. "Riščiūnas! Kamanauskas!"

Bet atėjo vakaras, o pavardės vis dar neatrado. Taip ir atgulė, neišsiuntę telegramos.

Generolas nemiegojo, visą naktį vaikščiojo iš kertės į kertę ir vaitojo. Trečią valandą ryto jis išėjo iš namų ir pasibeldė į prievaizdo langą.

"Ar ne Ašvienis?" paklausė jis verkiančiu balsu.

"Ne, ne Ašvienis, ekscelencija," atsakė Ivan Jevsieič ir, jausdamasis kaltas, atsiduso.

"Bet, rasi, pavardė ne arkliška, o kokia nors kita?"

"Tikra tiesa, ekscelencija, arkliška. Tai labai dargi puikiai atsimenu."

"E, koksai tu, brolau, užuomarša . . . Man dabar ta pavardė brangesnė, rodos, už viską pasaulyje. Nusikankinau!"

Ryte generolas vėl pasiuntė gydytoją parvežti.

"Tegu rauna!" ryžosi jis. "Nebepajėgiu daugiau kentėti . . ."

Atvažiavo gydytojas ir išrovė generolui dantį. Skausmas bematant nutilo, ir generolas nurimo. Atlikęs savo ir gavęs, kas pridera už darbą, gydytojas sėdo į savo brikelę ir nuvažiavo namo. Už vartų, lauke jis susitiko Ivaną Jevsieičių . . . Prievaizdas stovėjo pakelėje ir, susikaupęs žiūrėdamas sau po kojų, apie kaž-ką galvojo. Sprendžiant iš raukšlių, suraukusių jo kaktą ir iš akių išraiškos, jo dūmos buvo sunkios ir kankinančios . . .

"Sartis . . . Sartelis . . . Balnelis . . ." murmėjo jis. "Arklyšius . . . Arklius . . ."

"Ivan Jevsieič!" kreipėsi į jį gydytojas. "A negalėčiau aš, balandėli, nusipirkti iš tamstos penketą pūrų avižų? Man parduoda mūsų kaimiečiai avižas, bet jau baisiai blogas . . ."

Ivan Jesieič pažiūrėjo apstulbusiai į gydytoją, kaž-kaip nejaukiai nusišypsojo ir, neatsakęs į klausimą nė žodžio, pliaukšterėjo rankomis ir nubėgo sodybos pusėn taip greitai, tarytum paskui jį vijosi pašėlęs šuo.

"Sugalvojau, ekscelencija!" sušuko jis linksmai, ne savo balsu, įpuldamas į kabinetą pas generolą. "Sugalvojau, duok, Dieve, sveikatos daktarui! Avižonis! Avižonis akčyžniniko pavardė! Avižonis, ekscelencija! Mušk telegramą Avižoniui!"

"Te tau, išgrauš!" tarė generolas paniekinančiai ir pakišo jam dvi špygas. "Nebereikia mam dabar tavo arkliškos pavardės! Te tau."

(Vilniaus Žodis)

Kaip Praėjo Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Kuopų Atstovų 3-čias Suvažiavimas

ĮVYKĘS BIRŽELIO 10-11 dd., 1939 m., MOUNT ROYAL HOTELYJ, MONTREAL, CANADA

Sesija Pirma

Birželio 10 d. 3 val. popietyje, puošniame Mount Royal Hotelyje susirinkus LLD Kanados kuopų ir broliškų organizacijų atstovams ir būreliui svečių, Kanados Veikiančio Komiteto pirmininkas drg. J. Urbanavičius atidarė Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Kuopų Atstovų Trečią Suvažiavimą.

Suvažiavimo atidarymo kalboje kvietė visus delegatus ir delegates susikoncentruoti del nuodugnesnio peržvelgimo paskutinių keturių metų LLD Kanados kuopų veikimo ir nustatymo planų del sekančių kelių metų mūsų organizacijos veikimo.

Patiekęs LLD K.V.K. paruoštą dienotvarkę, kuri buvo priimta be pataisų, pirmininkas pakvietė išrinkti suvažiavimo sesijoms vadovauti prezidiumą ir komisijas.

Prezidiuman išrinkti dd. J. Urbanavičius — montrealietis, J. Berškys — torontietis ir Petr. Šuplevičius — montrealietis. Jie pareigas pasiskirstė sekančiai: Pirmai sesijai vadovauti — J. Urbanavičius; antrai — P. Šuplevičius ir trečiai — J. Berškys.

Rezoliucijų komisijon išrinkti: S. Karvelis — edmontonietis; M. Deedas — redleikietis; S. Virbilas — verdunietis; M. Paužienė — torontietė ir P. Matulaitytė — montrealietė. Jiems pavesta ir mandatų komisijos pareigas atlikti.

Sveikinimai Suvažiavimui

Pirmiausia kviečiamas tarti žodį tolymiausias Kanados lietuvių kolonijos, LLD Ketvirto Rajono delegatas **drg. S. Karvelis.** Jis sveikina suvažiavimo dalyvius perduodamas Tolymųjų Kanados Vakarų lietuvių linkėjimus suvažiavimui ir draugams-ėms rytiečiams. Sveikindamas įteikė suvažiavimo paramai $2.-00 auką nuo LLD 18 kuopos, Edmonton, Alta.

Kviečiamas tarti žodį Centralinės Kanados lietuvių kolonijų, LLD Trečio Rajono delegatas **drg. M. Deedas.** Jis sveikina suvažiavimo dalyvius ir perduoda suvažiavimo paramai aukų nuo LLD 217 kp., Winnipeg — $3.00 ir nuo Winipego Moterų Organizacijos — $2.00.

Juos seka LLD Antro Rajono sekrėtorė, 162 kp. delegatė, torontietė **drg. M. Paužienė.** Ji nors oficialė delegatė nuo LLD 162 kp., bet kaipo rajono sekretorė sveikino suvažiavimą varde Antro Rajono draugų-ių.

Drg. S. Virbalas, LLD 137 kuopos delegatas, sveikino suvažiavimą kaipo nuo skaitlingiausios ir seniausios Kanados LLD kuopos.

Drg. V. Bunkus sveikino suvažiavimą kaipo brolišką delegatas nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos, kuri yra viena iš skaitlingiausių ir tvirčiausių Kanados lietuvių pašalpinių draugijų, turinti apie 650 narių.

Drg. M. M. Mašnickas sveikino suvažiavimą kaipo brolišką delegatas Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti ir dėkojo LLD už nuoširdų rėmimą antifašistinio-demokratinio Kanados lietuvių veikimo. Taipgi jis tarė palankų žodį suvažiavimui ir kaipo Šv. Jono-Kazimiero Pašalpinės Draugijos narys. Kartu įteikė nuo savęs suvažiavimo paramai aukų $2.-00.

J. Morkis, jaunuolis, LLD 162 kuopos delegatas, torontietis, sveikino suvažiavimą kaip įgaliotas Toronto Lietuvių Bangos Choro brolišką delegatas.

Drg. Br. Petronis sveikino suvažiavimą varde Montrealo lietuvių jaunuolių sporto sekcijos, kuri yra suorganizuota prie M. L.S. ir D.P. Draugijos ir kurios jis dabar pirmininku yra.

Pasibaigus svekinimams gyvu žodžiu, sesijos pirmininkas pakvietė K.V.K. sekretorių drg. K. K. perduoti suvažiavimui sveikinimus prisiųstus laiškais.

Prieš pradedant skaityti pasveikinimus drg. K. K. praneša suvažiavimui, kad pasirįžęs dalyvauti suvažiavime LLD Centro sekretorius pranešė telegrama: "I cannot come, I am sick. Letter will follow." Laike suvažiavimo gautas "special delivery" laiškas, kuris pranešė, kad penktadienį, birželio 9 d., 4.20 val. po piet jam važiuojant automobiliu, kitas automobilis jo automobilių smarkiai užgavo apsivertė kūliais. Po išdėstymo nelaimės įvykio baigia laišką: "Taigi, labai apgailestauju, kad negaliu pas jus dalyvauti. Atleiskite ir atsiprašykite mano vardu draugus ir drauges. Visada buvau ir būsiu nuoširdžiausiu Jūsų, kanadiečių, rėmėju."

"Draugiškai,
D. M. Šolomskas"

Laiškais prisiųsti pasveikinimai:

Nuo Sūnų ir Dukterų K.L.S.P.D. Centro Pildomojo Komiteto

Gerb. Draugai-ės:

Susidėjus nepalankiom sąlygom negalėjome atsiųsti delegatą, todel priversti pasitenkinti tariant keletą žodžių per laišką.

Visų pirmiausia sveikiname Jus, draugai-ės delegatai-ės, susirinkusius iš įvairių Kanados kuopų vienon vieton spręsti Kanados lietuvių organizacinius bei kultūrinius reikalus. Mes pilnai tikimė ir iš širdies linkime, kad šis suvažiavimas atsieks savo užsibrėžtąjį tikslą, tai yra, padės atatinkamus pamatus tolimesniam veikimui.

Su geriausiai linkėjimais,

K. Narusevičius
Centro Komiteto Sekretorius

Nuo LLD 95 Kuopos, Kapuskasing, Ont.

Brangūs Draugai ir Draugės:-

Apgailestaudami, kad del sunkių ekonominių sąlygų ir del keblios geografinės padėties mes neturime galimybės dalyvauti su Jumis vienoje salėje ir svarstyti Kanados lietuvių organizavimo reikalus, tad nors šiuo laišku sveikiname Jus, Brangūs Draugai ir Draugės Suvažiavimo Dalyviai, ir linkime Jums kuopasekmingiausiai pravesti suvažiavimą paruošiant kuo naudingiausius planus del mūsų organizacijos ir bendrai del visų darbo žmonių.

Mes pasižadame darbuotis pravedime gyveniman Jūsų paruoštų planų. Kartu siunčiame su šiuo pasveikinimu mūsų suaukuotus $6.00 del suvažiavimo paramos.

Draugiškai, **K. Miškūnas**

LLD 95 kp. Pirmininkas
S. Zostautas — Sekretorius

Nuo Sūnų ir Dukterų K.L.S.P.D. 4-tos Kuopos, Edmonton

Brangūs Tautiečiai:-

Nors mes didelio tolumo atskirti ir negalime sykiu dalyvauti taip svarbiame suvažiavime didžiausios lietuvių organizacijos Kanadoje, bet nuo širdies linkime nenuilstamai kuopasekmingiausiai dirbti apšvietos srityje tarpe mūsų brolių išeivių Kanadoje. Skleiskite vienybės, darnumo ir sutartinumo mintį tarpe lietuvių masių kovoje už lietuvių išeivių reikalus, už darbo žmonių būvio pagerinimą, už masinį pasipriešinimą gresiančiam karo pavojui, prieš reakcionierių užsimojimus ant darbo žmonių teisių.

Mes visuomet buvome, esame ir būsime su Broliais ALDIEČIAIS.

Pirmininkas S. Karvelis
Sekretorius **J. Nakrošis**

Nuo LLD 96 kp. Sudbury, Ont.

(Čia paduodu tik ištrauką iš prieš suvažiavimą gauto laiško). Gerbiamas Drauge:-

Šiuo pranešu, kad del pas mus esamos padėties, savo atstovo pasiųsti į suvažiavimą negalėjome. Gaila, bet ir prie geriausių norų to įvykdyti negalėjome.

Kuogeriausių pasekmių suvažiavimui. Suvažiavimo pravestus tarimus stengsimės vykdyti ant kiek mūs išgalės leis. Čia pasiunčių M. Or. sumoje $6.00 susirinkimo skirtus suvažiavimo išlaidų padengimui.

Draugiškai, **S. R.**

Nuo Edmontono Lietuvių Moterų Komiteto

Edmontono Lietuvių Moterų Komitetas, nors dar visai jaunutis, vos keli mėnesiai kaip gyvuoja (nuo kovo mėn. 1939) ir per tokį trumpą laiką mažai tegalėjome ką nuveikti, bet išgirdus, kad mūsų draugai ir draugės ruošiasi prie Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų trečio suvažiavimo, nutarėme pasveikinti.

Tad brangūs draugai ir draugės vienminčiai, šia proga mes sveikiname Jus ir linkime visiems ryžtingo visuomeninio darbo, geriausios kloties, pasisekimų ir ištvermės nuodugniai apsvarstyti suvažiavimo dienotvarkės punktus.

Pirmininkė **U. Survilienė**
Už Sekretorę **A. Savickienė**

P. S. Edmontono Lietuvių Moterų Komitetas skiria $5.00 Klaipėdos Krašto nukentėjusiems, kuriuos prašome įteikti Klaipėdos Šelpimo Komitetui.

Nuo LLD 130 Kuopos Weston, Ont.

Brangūs Draugai-ės:-

Mes, 130 kuopa, varde 18 narių, sveikiname Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Kuopų Atstovų Suvažiavimą ir linkime k u o pasekmingiausiai išdirbti planus visokiuose Kanados lievius liečiančiuose klausimuose, o mes stengsimės, sulyg mūsų sugabumo ir galimybių, juos įgyvendinti.

Labai apgailestaujame, kad mūsų kuopa negali pasiųsti delegato į taip nepaprastai svarbų suvažiavimą, tad nors su maža dovana — $3.00 prisidedame prie suvažiavimo išlaidų padengimo, kuriuos pasiunčiame su šiuo laišku.

Su geriausiais linkėjimais,
LLD 130 kp. Valdyba
Pirmininkas **S. Baltulis**
Sekretorius **A. Masienė**

Perskaityti ir gyvu žodžiu pasveikinimai suvažiavimui buvo sutikti su audringais aplodismentais ir padėka sveikintojams ir organizacijoms.

Po pasveikinimų ir kelių minutų pertraukos buvo pakviestas LLD Kanados Veikiančio Komiteto sekretorius išduoti paskutinių keturių metų LLD Kanados kuopų veikimo raportą. Raportas buvo platus ir organizaciniai svarbus.

(Raportas tilps spaudoje atskirai).

Išdavus raportą ir atsakius keletą klausimų, sąrišy su išduotoju raportu, montrealiečiai užkvietė delegatus ir svečius į bendrą vakarienę.

(Bus daugiau)

MAJORAS REIKALAUJA POLICIJOS VIRŠININKO REZIGNACIJOS

VANCOUVER, B. C. — Šio miesto majoras Telford pareikalavo, kad policijos viršininkas rezignuotų.

Jis pradėjęs abejoti jo atakomis ant policininkų. Visokių rakėtierių gaudymas nesąs visai pasekmingas ne tik del policininkų nesugabumo, kiek del viršininko.

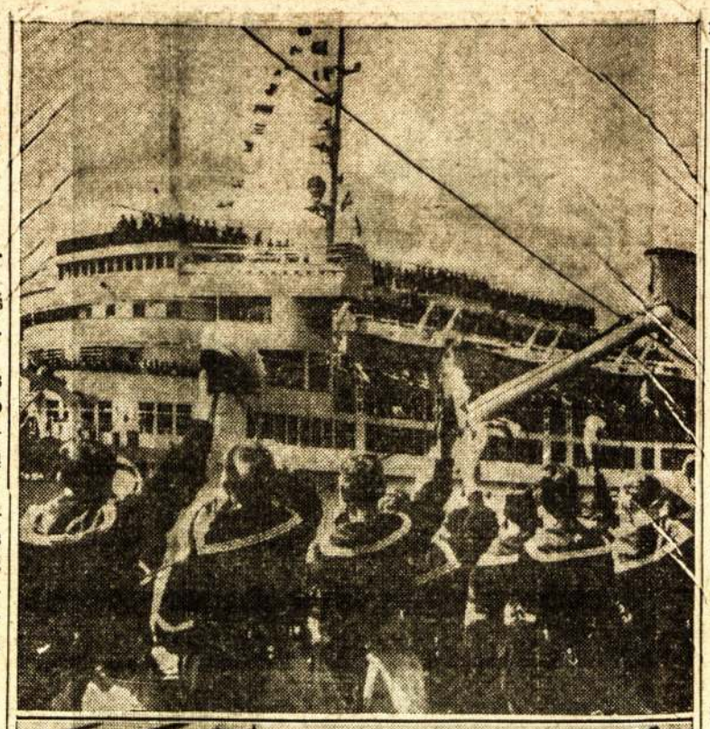

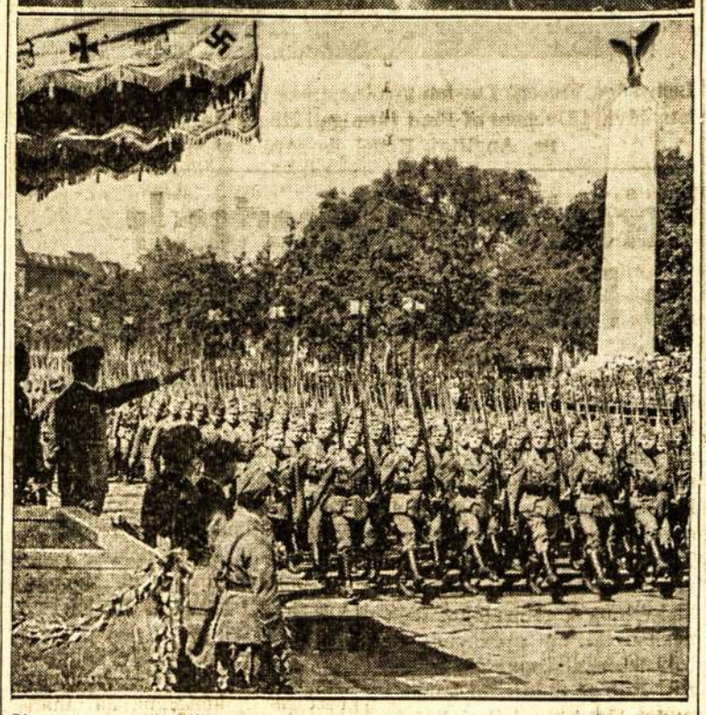

Šiuo laiku grįžta iš Ispanijos italų ir vokiečių kariuomenės po pavergimo laisvosios Ispanijos liaudies. Musolinis savo kalbose sutinkant legijonus sako, "mes laimėjome," ir Hitleris taip pat sako, "mes laimėjom." Nors jie tuo tarpu ir laimėjo, bet tas laimėjimas yra laikinas. Ispanijos liaudis ilgai pavergta nebus. Mūsų paveikslai rodo, viršuj susitikimas vokiečių legijonierių Hamburge, apačioj, Hitleris sveikina juos su ištiesta ranka.

Lietuvių Literatūros Draugijos Suvažiavimo Tarimai

TARIMAI

1. Fluktuacija.

Įrašytus į organizaciją narius neapkrauti su keliolika darbų, bet kviesti prie vieno darbo, o keliolika darbų atlikti juos ruošti-lavinti. Bendrai, organizacijų viršininkai atsakomingi už sumažinimą fluktuacijos.

2. Kursai.

Daryti žygius organizuoti politinio ir organizacinio lavinimosi kursus, po ištisą mėnesį ar daugiau, bent poroje ar trijuose Kanados lietuvių centruose.

3. Organizatorius ir Maršrutai.

Palaikyti vieną nacionalį organizatorių ir jei ekonomija leis, paremti centralinės ir vakarinės Kanados organizacinių darbų atlikinėjimą. Maršrutus ruošti kas metai, kaip sekretoriaus raporte nurodyta.

4. Moterys.

Centralizuoti moterų veikimą. Turėti draugę ar subkomitetą, prie K.V.K., kurs turėtų ryšius su visomis moterų grupėmis Kanadoje. Organizuoti bendradarbes del palaikymo Liaudies Balse Moterų skr.. Daugiau traukti moteris į visuomeninį veikimą.

5. Jaunuoliai.

Jaunuolių progresyviškas organizacijas remti. Kur jų nėra, organizuoti. Vaikučius mokyti organizacinio darbo. Tverti jų klubus - organizacijėles. Padėti jaunuoliams susirišti su kitų progresyvių organizacijų jaunuoliais.

6. Organizacijos Politinė Kryptis.

Turi būti liaudiškesnė: labiau susirišusi su lietuvių tautos ir valstybės reikalais, taip-gi su Kanadoje visuomeniniu gyvenimu, realiai įsipilietinti.

7. Organizacijose ir Organizacijų Santykiai.

Vengti kivirčų vedančių prie susikirtimų. Tvirtinti santykius su visomis lietuvių ir kitų tautų liaudiškomis organizacijomis ir kovoti prieš tautinį šovinizmą.

8. Lietuvos Klausimu.

Reikalauti Lietuvos Vyriausybės paliuosuoti priešfašistinius kalinius ir Atsteigt demokratiją. Apgynymui Lietuvos Nepriklausomybės reikalauti, kad Lietuvos valdžia tartųsi su antiagresinėmis valstybėmis. Remti Lietuvos liaudies ir valdžios žygius N e p r i k l a u somybės gynime. Veikti sulig vadovybės Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti.

9. Kanados Veikiantis Komitetas

K. V. K. paliekamas Montreale. Padėti jam įsigyti būtiniausius administraciniam reikalam vesti reikmenis. Jo veikimas užgirtas.

10. Suvažiavimai.

Sekantis L. L. D. suvažiavimas turi įvykti už 3-4 metų ar svarbiam reikalui esant anksčiau. Suvažiavimų finansines išlaidas kelti kas metai, dedant atsakomingais visus narius paaukoti ar sukelti kas met po 10-15 c.. Sukeltu fondu finansuoti delegatų atvykimą ir suvažiavimo pravedimą.

11. Menininkai.

Rekomenduoti-daryti žygius apsimainymui tarpe kolonijų menininkais, del ruošiamų parengimų.

12. Rajonų Pergrupiavimas

Palikti spręsti Antro Rajono kuopoms. Ypatingai 95, 96 ir 100 kp. nariams-ems.

13. Bendradarbiavimas Spaudoje

Organizuoti kolonijose veikimui ir lavinimui korespondentus, dedant jiems atsakomybę bendradarbiauti L. B., amerikiečių progresyviuos laikraščiuose ir L. L. D. leidiniuose, ypatingai "Šviesoje", duodant straipsnių apie Kanadą.

14. Unijizmas.

Raginti L. L. D. narius darbuotis unijiniame darbe.

15. Organizacinis Plėtimas.

Pirmuoju maršrutu po suvažiavimo atlankyti mažąsias lietuvių kolonijas, organizuojant L.L.D. kuopas ir pavieniai traukiant narius.

16. E. Zdanauskas.

Įgaliojame K. V. K. veikti į Kanados ir Anglijos valdžią už jo paliuosavimą iš Franco belaisvės ir leidimą grįžti į Canadą.

REZOLIUCIJOS.

Lietuvos Vyriausybei,
Kaunas, Lietuva.

Lietuvių Literatūros Draugijos Trečias Kanados Kuopų Delegatų Suvažiavimas, įvykęs 1939 met. birželio 10-11 dd., Mount Royal Hotelyj, Montreal, Canada, atstovaujantis L.L.D. 768 narius, pasižadame remti dabartinės Lietuvos vyriausybės, su J. Černium pryšaky, gerus darbus ir kooperuoti ir kartu reikalaujame:

1. Kad dabartinė vyriausybė kuogreičiausiai vykdytų savo pažadus, t.y. kad eitų prie laisvos ir demokratiškos santvarkos Lietuvoje;

2. Kad paliuosuotų visus antifašistinius kalinius;

3. Kad be pasigailėjimo baustų vsus Lietuvos Nepriklausomybės griovėjus-priešus;

4. Kad Lietuvos valdžia palaikytų glaudžius ryšius su tomis valstybėmis, kurios kovoja prieš agresorius;

5. Taip-gi, kad Lietuvos valdžia duotų pilną teisę savo sūnams, kovojusiems už Ispanijos demokratiją, grįžti Lietuvon ir naudotis visomis teisėmis, jei jie nori grįžti.

Mes visuomet nuoširdžiai remsime Lietuvos Vyriausybę, jeigu ji visapusiškai suks Valstybės vairą į demokratijos pusę.

Pasveikinimo Rezoliucija Lietuvos Liaudžiai ir Priešfašistiniams Lietuvos Kaliniams

Mes, Lietuvių Literatūros Draugijos Trečias Kanados Kuopų Delegatų Suvažiavimas, įvykęs 1939 met. birželio 10-11 dd., Mount Royal Hotelyj, Montreal, Canada, atstovaudamas 768 L. L. D. narius, siunčiame giliausią užuojautą lietuviams, esantiems Francijos koncentracijos stovyklose. Mes sveikiname Jumis, draugai-kovotojai, suprasdami Jūsų padėtį ir pilnai įvertindami Jūsų herojiškas kovas už Ispanijos ir bendrai už viso pasaulio demokratiją.

Mes dėjome ir dėsime visas pastangas, kiek galint su visais d e m okratiniai nusistačiusiais žmonėmis teikti Jums moralę ir materialę paramą.

Užuojautos Rezoliucija Drg. Zdanauskienei.

Mes, Trečiasis Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados Kuopų Delegatų Suvažiavimas, įvykęs 1939 m. birželio 10-11 dd., Mount Royal Hotelyj, Montreal, Canada, atstovaująs L. L. D. 768 narius, siunčiame giliausią užuojautą drg. Zdanauskienei, ištiktai skaudžios nelaimės, kuri ją kankina jau keli metai, belaukiant savo mylimo sūnaus Edvardo, didvyrio-kovotojo prieš tarptautinį žiaurųjį fašizmą, kuris ir dabar dar kankinamas Franco nelaisvėje.

Mes pasižadame visais būdais kovoti tol, kol mūsų karžygis Edvardas bus paliuosuotas iš bu delio Franco nelaisvės ir sugražintas pas savo mylimą motutę.

Rezoliucijų Komisija:

S. Karvelis
P. Matulaitytė
M. Deedas
M. Paužienė
S. Virbalas.

VIEŠAS LAIŠKAS

Lietuvos Ministeriui Pirmininkui
Generolui J. Černiui,
Vidaus Reikalų Ministeriui
Generolui K. Skučui ir
Seimo Pirmininkui K. Šakeniui,
Kaunas, Lietuva.

Grumojant pavojui Lietuvos Nepriklausomybei, Montreale, Kanadoje, buvo suorganizuotas Nepriklausomybei Ginti Komitetas, kuris atstovauja sekančias organizacijas: Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinę Draugiją, su 608 narių; D. L. K. Vytauto Neprigulmingą Kliubą, su 575 narių; Šv. Kazimiero-Jono Pašalpinę Draugiją, su 180 narių; LLD 137 ir 47 kuopas, su 290 narių; ir LLD 35 kuopa, su 50 narių.

Virš minėto komiteto vienintėlis tikslas, tai pavojui ištikus ginti Lietuvos Nepriklausomybę. Praėjusiais metais pasikėsinus Lenkijai prieš Lietuvos Nepriklausomybę ir šiais metais Vokietijai, mes šaukėmė Montrealo lietuvių masinius susirinkimus, reiškėm užuojautą Lietuvai ir pasmerkėme Lietuvos priešus. Mes prisidėjome ir su medžiagine parama. Mes sukėlėme ir pasiuntėme į Lietuvą pinigų Klaipėdos pabėgėliams šelpti ir Ginklų Fondui.

Mes pasižadame ir ateityje teikti visokią galimą paramą gynimui Lietuvos Nepriklausomybs.. Bet viena ko mes pageidaujame naujosios Lietuvos Vyriausybės, kas mūsų įsitikinimu, svarbiausia del Lietuvos nepriklausomybės gerovės ir apsaugos, tai kad būtų apvienyta visa sąžiningoji Lietuvos liaudis. O jos vienybę galima bus įvykdyti tik tada, kada visa liaudis bus laisva. Todel mes prašome, kad būtų priimtas amnestijos įstatymo projektas ir išliuosuoti visi politiniai priešfašisiniai kaliniai, kaipo Lietuvos liaudies dalis. Jie nieko prieš nieką neprasižengė. Jie yra Lietuvos liaudies ir nepriklausomybės draugai. Todel mes pageidaujame laisvės ir jiems, kaip ir visiems Lietuvos žmonėms.

Komiteto parašas:

Antanas Navickas
A. Lukoša
M. M. Mašnickis
P. E. Sharky
M. Gudas
M. Plačenis

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

Šiuomi pranešu, kad Point St. Charlio distrikto 137 kuopos moterų skyriaus mėnesinis susirinkimas del tam tikrų priežasčių negalėjo įvykti praeitam penktadieną, birželio 16 d.

Tai dabar įvyks ateinantį penktadienį, birželio 23 d., 8 val. vakare, po antrašu 01234 Charlevoix St.

Kviečiame visas nares ir simpatikus dalyvauti, turėsime kalbėtoją, ir šiaip svarbių dalykų aptarti.

Valdyba

Moderniški Joninių Šokiai

Nepaprasti, moderniški ir smalsuoliams žavėtini šokiai yra rengiami Joninių dienoje — ateinantį šeštadienį, 24 d. birželio.

Šokių ypatumas pasireikš tame, kad atsilankiusieji turės progos matyti mūsų šokėjas paskutiniausiomis Paryžiaus-New Yorko mados suknelėmis trumpumo atžvilgiu.

Merginos-Moterys rengiasi savo suknias gerokai apkarpyti, mat už trumpiausią suknelę bus duodamas prizas.

Šiuose šokiuose mūsų Jonai taipgi rengiasi pasirodyti tikrais "gentlemanais."

Tad visi ir visos atsilankykite.

Šokiai įvyks gerai žinomoj vietoj — 01234 Charlevoix St., 8 val. vakaro.

Rengia LLD 137 kp.
Moterų Skyrius

Toronto, Ont.

LLD 162 Kuopos Susirinkimas

Šiuomi pranešu, kad LLD 162 kuopos susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, birželio 23 dieną, 8 valandą vakare, lietuvių svetainėj, 6 Denison Ave.

Visi nariai prašomi atsilankyti, nes turėsime daug klausimų aptarimui iš vasaros darbuotės, taipgi bus pranešimas iš atsibuvusio Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų atstovų suvažiavimo.

Prašome atsilankyti punktualiai.

J. Berškys
Kuopos Sekret.

Winnipeg, Man.

LLD 217 Kp. Susirinkimas

Visiems Winnipego ir apylinkės lietuviams, LLD 217 kuopos nariams ir simpatikams pranešame, kad vasaros laiku susirinkimai perkelti iš sekmadienių į paskutinius mėnesio antradienius.

Tokiu būdu sekantis susirinkimas įvyks antradienį, birželio 27 dieną, Lietuvių Klube, 240 Manitoba Ave. Tad visi nariai ir simpatikai tai įsidėmėkite ir nurodytu laiku atvykite į susirinkimą. Manome, kad bus sugrįžęs iš LLD suvažiavimo Trečio rajono delegatas, kuris išduos raportą.

Susirinkimas prasidės 8 valandą vakaro.

Valdyba

Hillcrest, Alta.

Piknikas

Šiuomi pranešame visiems kaimyninių kolonijų lietuviams, kad birželio 25 dieną įvyks pirmas šioj apylinkėj piknikas.

Pikniką rengia Lietuvių Literatūros Draugijos 120 kuopa. Piknikas įvyks pas drg. J. Green, tarp Hillcrest ir Bellevue, vadinamoj vietoj "River Bottom".

Visus apylinkės lietuvius ir lietuves kviečiame atsilankyti į pikniką. Turėsime progą sueiti savo draugus bei pažįstamus, taip pat gerai pasilinksminsime.

Piknikas prasidės iš pat ryto ir tęsis iki vėlyvo vakaro.

KOMISIJA

Ruoškitės į Lietvių Kalbos Mokyk. Rengiamą Pikniką

TORONTO, Ont. — Kiekvienas lietuvis myli savo kalbą ir lietuviškus liaudies papročius. Tas, žinoma, yra visai naturalu. Bet to neužtenka. Svarbiausia, o ypač mums ateiviams išmokinti gerai lietuviškai kalbėti ir perduoti lietuviškus liaudies papročius mūsų jaunajai kartai. Viena ir geriausia priemonė tam darbui yra, tai palaikymas lietuvių kalbos mokyklėlės, kur jaunuoliai geriau prasilavinę tėvų kalbos pradeda dalyvauti kartu su suaugusiais visame lietuviškame judėjime, kur susipažįsta ir su lietuvišku menu.

Mes visi neužmirštame savo tėvynės, ten gyvenančių brolių ir seselių ir retkarčiais vienokiu ar kitokiu būdu juos paremiam. Bet taipgi turime nepamiršti ir vietinių lietuviškų reikalų. O prie to taip svarbaus lietuvių kultūrinio darbo prisidėti yra labai gera proga, tai ateinantį sekmadienį atsilankyti visiems į lietuvių kalbos mokyklėlės palaikymui rengiamą pikniką, kuris atsibus Westone, visiems žinomoj vietoj — birželio 25 d.

Mokyklėlės komitetas deda pastangas, kad prie mokyklėlės gerai prisiruošti, tad tam tikslui ir ruošiamas piknikas.

Reikia išreikšti didelę padėką drg. Alksninienei, kuri sužinojus, kad yra rengiamas piknikas mokyklėlės palaikymui, del pikniko paaukojo du padušką užvalkalus labai gražiai jos pačios išsiuvinėtus, kurie turi didelę vertę.

Komiteto Narys

Ne Visiems Saulutė Šviečia

MONTREAL. — Po ilgos ir šaltos žiemos ir vėl išaušo linksmas pavasarėlis. Skaisčioji saulutė — žmonių, medžių, žolynų, įvairių gyvunėlių ir visos gamtos motina, su savo auksiniais spinduliais pabudino visą gamtą. Žemė pasipuošė žaliaspalviais rūbais, medžiai apdengė savo šakeles minkštais lapeliais ir žiedais, kurių tarpe vos aušrinei patekėjus pragysta linksmučiai paukšteliai.

Gamtos gražiai išpuoštose vietose, tarp gėlių lysių, išpuoštais takeliais vaikščioja puikiai pasipuošusios damos ir gėrisi pavasario gamtos gražumu, kvepiančiu oru ir sparnuočių čiulbėsiu. Tarytum tiktai joms visa gamta tepriklauso, nors to niekas nepripažįsta, bet taip yra.

Darbininkei moterei nėra kada pasigrožėti pavasario gražumu. Ji per dienų dienas dirba surūkusioj dirbtuvėj ir nemato skaisčių saulės spindulių. Jai tiktai protarpiais į dirbtuvę dvelkiantis vėjelis gaivina nuvargusią sielą.

Dirbtuvėj padėtis gana sunki ir žiauri. Dirbu vyriškų paltų siuvykloj. Užbaigiu juos siūti. Prižiūrėtojas akių nenuleidžia nuo mūsų, kad kartais akių nenukreiptume nuo darbo. Nuėjus darbininkei prausyklon ir tenai išbuvus virš penkių minutų, tuoj gauni pipirų su grąsinimais, kad paleis iš darbo. O kartais prižiūrėtojas nesigėdina nueiti prausyklon ir iš ten atsivaryti moterį. Esant bent kiek daugiau darbo liepia dirbti ir pietų laiku, bet daugiausia už pietų laiku dirbtą darbą neužmoka, o jeigu užmoka, tai tiktai trečdalį.

Šioj dirbtuvėj dirba virš penkių šimtų įvairių tautų darbininkų. Unijos ne tiktai nėra, bet apie ją pavojinga ir išsitarti. Unijos vardas baisus ne tiktai dirbtuvės savininkui, bosams, bet ir daugeliui darbininkų. Tenka saugotis ir jų, nežiūrint, kad tuo pačiu botagu visiems šeriama. Tokie darbininkai sako, kad tokia jau Dievo valia. Bosų čia gana daug. Jeigu darbininkas tik truputį pasijudina ne darbo reikalais, tai pamato, kad ne vienas, tai kitas ir kiek galėdamas keikia. Dažnai dirbame ilgas valandas, bet viršlaikių nemoka. Laikrodis ir tas tarytum ponų pasamdytas. Prieš pradedant dirbti visada eina mažiausia penkiom minutėm pirmiau, o baigiant darbą visada apie penkias minutes suvėluoja.

Darbininkų algos gana mažos. Atsiėmęs už visą savaitę algą darbininkas menkai gali gintis nuo besibeldžiančio bado, o jo samdytojui per savaitę lieka po 600 dolerių gryno pelno.

Brangūs šių žodžių skaitytojai! Kurie dar nestovite organizuotų darbininkų eilėse, nuoširdžiai kviečiu stoti į darbininkų bendrą frontą. Nes tiktai būdami organizuoti galėsime išsikovoti geresnes darbo sąlygas, geresnes algas ir tuomet samdytojai nestumdys mus po dirbtuves.

Siuvėja

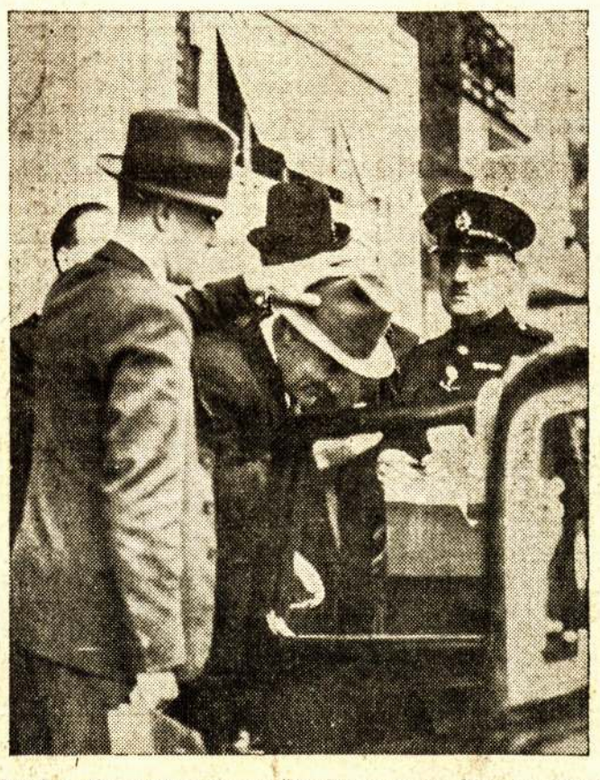

Ledwedge Vincent Lawlon areštuojamas po to, kai jis paleido keletą šūvių į Duchess of Kent (kunigaikštienės) automobilį, Londone, Anglijoj. Kodel jis šovė nepasako

Torontiečių Koncertas Ir Jo Pasekmės Rochesteryje

ROCHESTER, N. Y. — Keletas savaičių praėjo nuo to laiko, kai iš Toronto į Rochesterį atvykęs Bangos Choras suvaidino operetę "Cigonai", davė daug kitokios gražios programos ir susipažino su rochesteriečiais. Tačiau iš rochesteriečių korespondentų, kurių yra išrinkta iš kiekvienos organizacijos, niekas nepasirodė su aprašymu apie tokį istorinį draugišką susitikimą. Mat aš ir kiti du komisijos nariai iki šiam laikui baigėmė darbą, suvedinėjom sąskaitas, tai tur būt nebuvo kam.

Apie draugų torontiečių atvykimą į Rochesterį tenka pasakyti, kad tas atvykimas atnešė keleriopą naudą, kaip rochesteriečiams, taip ir patiems torontiečiams. Pirma, rochesteriečiai buvo išsiilgę savoj kalboj parengimo, nes neturėjo per visą praeitos žiemos sezoną. Tad atsilankius draugams torontiečiams jie turėjo progą pamatyti lietuvišką vaidybą, pasigrožėti daina ir pagaliau susipažinti su savo broliais išeiviais, kaimynais bei parapijonais. Torontiečiams taipgi buvo proga pamatyti Rochesterį ir abelnai "dėdės Samo auksinę šalį", šale to parodyti savo gabumus ir energiją meno srityje ir susipažinti su rochesteriečiais. Jie turėjo garbę parodyti ir taip gabų jaunuolį, pajėgiantį gražiai tvarkyti chorą ir visus jaunuolius.

Apie choro vaidinimą ir visą suteiktą programą plačiai nekalbėsiu, o noriu tiktai trumpai pasakyti, kad kaip operetė, taip ir dainos labai gerai sudainuotos. Rochesteriečiai dar ir dabar negali atsidžiaugti torontiečių suteiktu koncertu. Kur tik nepasisuksi, visur gražiai atsiliepia apie tą koncertą, o nedalyvavusieji gailinasi praleidę tokią puikią progą.

Manau, kad ir torontiečiai bei visi kanadiečiai irgi džiaugsis išgirdę, jog šis gražus dviejų kolonijų suėjimas buvo neuždyką, bet atnešė šimtą dolerių pelno jų mylimam ir palaikomam laikraščiui Liaudies Balsui.

Nemažiau džiaugiasi ir LLD 50 kuopos išrinkta komisija, ruošusi tą koncertą. Jai linksma, kad įdėtas didelis darbas nenuėjo veltui, suvedė dviejų kolonijų lietuvius į bendrą džiaugsmą ir atnešė darbininkiškam laikraščiui tokią gražią naudą. Už tai ji Bangos Choro mokytojui A. Morkiui, to choro pirmininkui ir visiems choristam bei choristėm už gražų pasirodymą taria didelį ačiū, taipgi, P. Linartaitei ir L. Sarapaitei už gražios akrobatikos parodymą. Taip pat taria ačiū ir visiems svečiams, torontiečiams, binghamtoniečiams ir kitų kolonijų svečiams.

Taipgi parengimo komisija negali pamiršti taip daug patarnavusių gaspadinių ir vyrų padėjėjų. Valgius sutaisė: A. Duobienė, H. Velikienė, P. Barzdaitienė, Bulienė, B. Brooks, Žemaitienė ir Stugevičienė. Joms pagelbėjo: Stančikienė, Vaivadienė ir kitos. Taipgi Vilimaitis, Čereška ir kiti vyrai daug patarnavo. Komisija visiems taria širdingą padėkos žodį ir atsiprašo tų, jeigu vardai liko nepaminėti del neįsitėmijimo.

Komisijai teko atlikti didelį darbą ir žiūrėti, kad svečiai būtų pavaišinti, apnakvidinti ir kad neįvyktų jokių nemalonumų. Rodos viskas gana gerai išėjo, bet rochesteriečiai komisiją kaltina už vieną padarytą klaidą. O ta klaida ši:

Draugas Stančikas skirstė svečius į nakvynes ir kažkaip neapsižiūrėjęs pataikė paskirt torontietį Vilką pas rochesterietį Baroną. Visi sakė, kad tai po mieliausiam, neliks Barono . . . Bet išėjo gana gerai — "vilkas su baronu" apisėjo gana draugiškai — vienas liko sotus, o kitas čielas.

Parengimo komisija dėkuoja visiem rochesteriečiam, priėmusiem svečius į nakvynę ir atsiprašo tų, kuriems mažai teko. Ką darysi, kad torontiečių tiek mažai atvažiavo, atleiskite.

Taipgi komisija primena, kad nepamirštumėte programoj pasiskelbusių biznierių. Jie parėmė mus, paremkime ir juos.

R. Braus
Komisijos vardu

PRAŠO APIE FARMAS INFORMACIJŲ

Winnipego imigracijos įstaigose randasi iš Lietuvos atvykęs P. Sodonis su šeima. Jį Kanados valdžia įsileido į šią šalį su sąlyga, kad jis pirks šioje šalyje farmą. Tad jis ir ieško pirkti farmos.

Draugas P. Gutauskas prašo Liaudies Balso paskelbti šią žinią, ir prašo ant farmų gyvenančių lietuvių suteikti informacijų, nurodančių kur kokia žemė, ūkių kainos ir kita. Žinoma prašo pasiųsti bent kuriai Winnipego lietuvių organizacijai.

Daily Clarion Vajaus Pasekmės Winipege

WINNIPEG. — Daily Clarion tarptautinis vajaus komitetas buvo pasiūlęs lietuviams sukelti $25.00 del Daily Clarion. Tai yra biskį mažiau, negu pirmesniais metais. Kadangi šiais metais winnipegiečiai esame daugiau apsunktinti finansiniai, kaip nekartą buvo minėta, tai ir tą kvotą buvo nelengva sukelt, bet nugalėjome visas kliūtis.

Tenka pažymėti, kad draugė E. Ginkuvienė nors amžiumi nebejauna, bet kaip kituose darbuose, taip ir Daily Clarion vajuje geriau pasidarbavo už kitus ir už tai priklauso jai didesnis kreditas. Vajuje pasidarbavo sekamai:

E. Ginkuvienė surinko ant blankos $3.45, V. Lepeška — $2.20, P. Gutauskas — $1.00, P. Piragis ir S. Paknis po 60 centų, A. Petronis ir J. Morkūnas po 50 centų, J. Navickas — 30 centų, B. Žukauskas ir A. Samalionis po 25 centus, Lietuvių komunistų frakcija paaukavo $11.-50 ir LLD 217 kuopa $2.00. Taip pat per LLD kuopos susirinkimą smulkiais suaukavo $1.35 ir draugas M. Vidrukas paaukavo 50 centų. Tokiu būdu sukelta visa kvota $25.00.

Visiems rėmėjams ir aukų rinkėjams vajaus komitetas taria širdingą ačiū.

Redakcijos Atsakymai

Turiu du klausimus, kuriuos kiti visaip riša, todel prašau juos išaiškinti per Liaudies Balsą.

1. Kanadoj išgyvenau vienuoliką metų. Noriu išsiimti pilietybės popieras, bet pereitą žiemą ėmiau pašalpą. Ar tas nekenks išėmimui pilietybės popierių?

2. Noriu važiuoti į Torontą ir tenai mokytis kirpėjo amato. Kokiomis sąlygomis ir kokio amžiaus mokinius priima?

J. S.

Atsakymas: — Pilietybės dokumentus išduodančios įstaigos kliudo išsiimti pilietybės dokumentus asmenims, imantiems pašalpą, bet negirdėti, kad kliudytų ėmusiems. Kiek mes žinome, daugelis asmenų tūlą laiką gyveno iš miesto duodamų pašalpų, o paskui, kuomet pradėjo dirbti ir ekonominiai pasitaisė, gavo pilietybės dokumentus. Beje, pilietybės dokumentų išgavimas daug priklauso nuo dokumentus išduodančio teisėjo. Tačiau tuo klausimu kreipkitės pas kokį nors advokatą ar agentą, jie duos Jums galutiną atsakymą, ar galite gauti pilietybės dokumentus, ar ne.

Kaip Jums sektųsi išmokti kirpėjo amatą, sunku atsakyti. Pirmiau Toronte veikė kelios kirpimo ir skutimo mokyklos. Jos skelbdavosi spaudoj, kad už šimtą, pusantro šimto dolerių ar panašiai per porą mėnesių išmokina kirpėjo amato. Daug stodavo ten mokytis, bet su išmokimu kitas dalykas. Buvo ir tokių atsitikimų, kad kursą pabaigę, bet neišmokę kirpti kirpėjai įmokėtų pinigų ieškojo net per teismą. Buvo ir tokių, kurie išmoko. Dabar plaukų kirpimo mokiniams užduotas didelis smūgis. Ontarijos valdžia, spaudžiama gerai išsilavinusių kirpėjų, išleido įstatymą, kad kirpėjai už plaukų nukirpimą turi imti nemažiau 40 centų. Kas nesilaiko tokios tvarkos tą baudžia. Suprantama, kada įvesta tokia tvarka, tai klijentas eina ne pas tą, kuris su žirklėmis mokinasi ant klijento čiuprinos, bet eina pas tą, kuris jau patyręs tam darbe, nes ir patyrę kirpėjai ima tą patį užmokestį. Tad mokiniui nekažin kokios perspektyvos. Suprantama, kad mokinimosi perspektyvos yra dar sunkesnės, jeigu norintis būti kirpėju yra praleidęs geroką dalį savo amželio ir sunkiai valdo kirpėjo įrankį — žirkles.

Durys jiems visur yra uždaros. Dalis, daugiau kaip šimto vokiečių pabėgėlių ant francūzų laivo "Flandre." Čia jie nufotografuoti po to, kai Kubos valdžia antru atveju neįsileido jų. Tada jie buvo nuvežti į Mexiką, bet ten irgi nerado pasigailėjimo. Sunkus yra žydų pabėgėlių gyvenimas.

Su Tientsino Blokada Japonai Siekia Atimti Iš Britų Milij. Dolerių

Japonų blokados Tientsine esamai Britų kolonijai buvo laukiama per visus praeitus metus; rašo žurnalistas Gordon Sinclair, nesenai parvykęs iš japonų pagrobtos Kinijos. Kada žurnalistas, praeitam vasario mėnesyje lankėsi Tientsine, jau tuomet buvo labai plačiai kalbama apie galimą blokadą.

Tientsinas yra didesnis už Torontą. Britų sekcija yra turtingiausia miesto dalis, veik keturių mylių ilgio ir dviejų mylių pločio.

Kovo 10 dieną japonai paskelbė valiutų kontrolę šiaurės Kinijoj. Valiutų kontrolė pavyko Peipinge, bet japonų nelaimei nepavyko Tientsine. Šie du miestai tiktai už 80 mylių nuo vienas kito. Tientsine randasi Britų sekcija, o Peipinge nesiranda. Abu dideli miestai, bet Tientsinas turi apie 95 nuošimčius abiejuose miestuose esamos industrijos ir virš 75 nuošimčius abiejuose miestuose esamų turtų.

Japonai senai jau siekia paimti į savo rankas Tientsino industriją ir turtus, nes japonams užgrobus užsieninę valiutą Peipinge, toji valiuta šmugelio keliu pradėjo plaukti į Tientsiną, į Britų sekciją. To pasekmėje atsirado pavojus japonų įsteigtai Kinijos valiutai, nes nebuvo kuo jos paremti. Gręsė "pupeto" valiutai susmukimas.

Japonai pradėjo šnairuoti ant Britų sekcijos, pradėjo reikalauti kratų, pretenduodami, kad tos kratos reikalingos ginklų ieškojimui ir "teroristų" gaudymui. Bet japonai darydami kratas ieškojo ne "teroristų," o užsieninės valiutos ir ją konfiskavo. Iš to matėsi, kad japonai Britų koloniją blokaduos ir tuo būdu mėgins atimti iš anglų koncesijas. Blokados buvo laukiama balandžio mėnesyje, bet ji įvyko vėliau.

Japonai tikisi, kad po dviejų savaičių blokados anglai bus priversti taikytis ir padaryti nusileidimą. O nusileidimo pasekmės reikš, kad Anglijos ir Amerikos bankams bus uždrausta daryti biznį Kinijos pinigais. Galimas atsisakymas Kinijos pinigais daryti biznį atsieis milijonus dolerių. Mat prie nusileidimo Tientsino bankininkai ir eksportieriai turės priimti Mandžuke įvestos tvarkos pavyzdį, kitais žodžiais tariant, Britų prekybininkai ir industrialistai, turėdami labai nepalankias sąlygas, apturės milžiniškus nuostolius ir pagaliau bus priversti apleisti Kiniją.

Anglai Tientsino kolonijoje turi investavę milijonus svarų sterlingų. Jie kreipėsi į Anglijos parlamentą ir užsienio reikalų ministeriją, prašydami, kad laike blokados ar atakos ant Tientsino Britų kolonijos Anglija uždarytų Japonijos komercijai Bombejaus, Kalkutos, Penango, Singaporo ir Hong Kongo uostus. Prie tokios anglų blokados būtų suparaližiuota Japonijos užsienių prekyba. Mat Japonijos prekyba gali apsieiti be Hong Kongo uosto, bet be iSngaporo ar Penango negali prekiauti su Europa. Tad Anglija turi Japoniją žnyplėse, bet kaip Anglijos valdžia pasielgs ir kaip išriš blokados problemą, tai kitas klausimas.

VESKITE SAVO REIKALUS ir PIRKITE PAS TUOS, KURIE SKELBIASI "L. BALSE."

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Advokatų Kontora
M. S. Millstone
455 Spadina Ave., Toronto
Telefonas: RA 5125
Rezidencijos EL 7922

Mike's Custom Tailoring
Siuvu vyriškus ir moteriškus geros rūšies drabužius.
Pritaikymas garantuotas
Taipgi turiu gatavų.
ROSEN, Mgr.
428½ Queen St. W., Toronto

Tel. EL. 6579 — WA. 8714
BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agentai
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliui lietuvių esame patarnavę.
133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla